

Episkenion 1 (junio 2013)
nunca es siempre en teatro

Marta Momblant Ribas

Marta Momblant Ribas és nascuda a Barcelona l'any 1969.

La seva formació, trajectòria artística i professional s'ha desenvolupat en la direcció escènica, la interpretació i en la dramaturgia teatral i a partir del 2006 desenvolupa també la narrativa.

És llicenciada en Història de l'Art per la *Universitat de Barcelona*. Ha realitzat cursos de postgrau abocats a les Arts Escèniques impartits principalment per el Dc. Ricard Salvat. També compta amb altres postgraus curriculars de les Arts escèniques de la *Middlesex University*, de Londres. Va realitzar el seu meritoriatge en la direcció escènica al *Gran Teatre del Liceu* de Barcelona, a *La Maestranza* de Sevilla i al *The Royal Opera House, Coven Garden* de Londres; També a Londres hi va viure i treballar per a la seva escena durant cinc anys. A més a més durant aquest període va viatjar per arreu destacant dues llargues estades a l'Índia.

Per altra banda, des de l'adolescència ha estat estretament vinculada a Beseit —Comarca del Matarranya, Franja de Ponent—, població en la qual hi resideix des del 2006. És casada i té tres fills.

Algunes de les seves principals produccions teatrals son:

L'Assemblea de les Dones d'Aristòfanes —direcció i dramaturgia— a l'*A.I.E.T*, el teatre universitari a càrrec del Dr. Ricard Salvat (1994). *Scapí* de Molière, —direcció— *Teatre Adrià Gual* de Barcelona (1994). *In five years' Time (Así Que Pasen Cinco Años)* de F. G. Lorca —direcció—. *Teatre Southwark Playhouse* de Londres. En feu l'adaptació i la traducció a la llengua anglesa junt amb l'Hispanista i escriptor Harry Chapman. L'espectacle fou escollit pels crítics de la revista londinenca *Time Out* (1998). *El Quijote* —direcció— encàrrec del *The Gate Theatre* a Notting Hill de Londres, l'adaptació i la traducció a la llengua anglesa fou a càrrec de l'Hispanista Irlandés Dr. David Johnston. *Salomé* d'Oscar Wilde —direcció i dramaturgia— *Teatre*

Artenbrut de Barcelona (2000). Així com *La Bohème* a partir de l'òpera de Puccini —direcció i dramaturgia— per encàrrec del grup líric Kontraveus a *Luz de Gas* de Barcelona (2000). *Don Joan* de Molière —direcció— al *Versus Teatre* de Barcelona (2002). *L'Informe per a una Acadèmia* de F. Kafka —direcció i dramaturgia, 1991; direcció amb traducció del Dr. Feliu Formosa, 1993; direcció amb peça cua d'Albert Mestres per *L'Espai Brossa* de Barcelona, 2003/04—. *Remena Nena*, —concepció, direcció i dramaturgia—. A *El Foyer del Gran Teatre del Liceu* de Barcelona per encàrrec de la direcció del teatre (2004).

En l'àmbit de la pedagogia professional ha format tant actors com intèrprets lírics durant tota la seva trajectòria i desenvolupa conferències en les especialitats de la Teoria Escènica i Interpretativa i la Història del Teatre, en diversos centres tant de Londres com de Barcelona.

A la Comarca del Matarranya va impartir la part de tècniques d'interpretació i la presentació escènica del II curs Elvira de Hidalgo amb concerts de clausura al Castell de Vall-de-roures i al Teatre La Germanor de Calaceit al juliol del 2011.

Esriptura: Teatre i Narrativa

Ha escrit els textos teatrals originals: *Continuar?* (1998), *Simar* (2001), *Fora de Temps, Fora de Lloc* publicada al 2009 a *Lo Trinquet*. I *Resposta a Cartes Impertinents* (Dramaturgia subvencionada per l'EADC de la Generalitat de Catalunya en la convocatòria del 2008.)

Comença a escriure narrativa l'any 1998 amb la novel·la *Arbàgel, un revolt de l'amor*. El relat publicat per *Aeditors/Serret bloc* a *Galeria Ebreca: La invocació de les aigües* (2009) i que formarà part del recull de relats en el que està treballant: *Rostres d'aigua*. El relat *Com el noguer de l'Agüelo Txere* (2010) al *Recull de Relats: Abreda Ebreca* publicat per *March Editor* que prologà Victor M. Amela.

També ha escrit contes infantils: *La nena que volia ser sirena* i una sèrie de contes curts, basats en la creació d'un personatge de veu peculiar, la qual s'està treballant amb les il·lustracions de Tito Sánchez: *El Meme, La Mama Pop i El Conillet de Fusta*. Els relats juvenils: *La nena que havia perdut el seu somriure i El camell de'n Raju*, conte a partir dels seus viatges i les seves vivències a la Índia;

Actualment col·labora a *Lo Cresol* del *Diario de Teruel* amb el subtítol: «Escena humana...» i a la revista *Temps de Franja* realitzant entrevistes i desenvolupant la secció *Retrats entallats a paraules*, on després de entrevistar tant a persones d'a peu de la vida quotidiana com a personalitats destacades de la Comarca en feia un «Retrat biogràfic especialment humà».

Marta Momblant Ribas és guanyadora de *El Premi Guillem Nicolau 2009 a les lletres catalanes a l'Aragó* amb la novel·la: *La Venta de l'Hereva*.

En aquests moments Arola editors és apunt de publicar *Resposta a Cartes Impertinents* la dramaturgia que ha escrit per a l'escena a partir de l'epistolari de la Mª Aurèlia Capmany.

Episkenion 1 (junio 2013)
nunca es siempre en teatro

AMB ULLS PROPIS

(Marta Momblant)

Dramatúrgia per a l'escena per a quatre actors després de *Resposta a Cartes Impertinents*, a partir de *Cartes impertinents de dona a dona* de Mª Aurèlia Capmany i Farnès. Conté: Carta n° 5 de *Cartes Impertinents: Carta d'una menopàusica a una noia que tot just ha començat a menstruar*.

PRE CONCEPTUALITZACIÓ ESCÈNICA.

A l'espai escènic hi haurà simplement unes fixacions on s'hi podran encastar pals d'escombra perquè s'hi aguantin verticals tot formant un hemicicle.

Els quatre actors —tres dones i un home— han d'interpretar els deu personatges amb els que es desenvolupa l'acció. Hi ha dos personatges únics i vuit personatges evolutius en dos grups de quatre.

LA CAPTAIRE.

El Doctor.

Dona amb Bigotet fi / Dona cara Blanca-Executiva (Dones de l'Hemicicle) / Reina.

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE / *Dona Clown Bomber (Mare Aneguet) / Dona Bufó.*

Els personatges, un cop hi entrin, no tornaran a sortir de l'escena, i desenvoluparan els canvis corresponents a semi vista del públic en dos espais que s'adequaran a dues de les cantonades de la mateixa escena en concepte de pantalla plegable o de tocador amb mirall.

Quan entrin els personatges *Dona Cara Blanca-Executiva* amb *Dona Clown-Bomber* jugaran vuit escombres a l'inrevés que poden ser iguals o diferents però n'ha d'haver-hi de les de canya i vímet. Les escombres invertides, per la part de les pellofes, presentaran el tractament per les dues cares: per una, hi haurà la prefiguració d'un personatge que s'anirà presentant durant el transcurs de l'escena, i per l'altra banda hi haurà amagat un mot que no es desvetllarà fins al

final de l'escena i que haurà estat cobert amb un textura neutre que s'ha de poder desprendre fàcilment a partir d'una destravada de l'actriu.

Les escombres les aniran clavant les dues actrius als suports de l'escena que per a tal efecte s'hagin dissenyat, tal com vagin essent presentats els personatges que simbolitzin.

Durant el transcurs d'aquesta escena, la Dona Clown-Bomber, esdevenint de seguida La Mare Aneguet, es dirigirà al seu actual auditori d'escombres en representació de Les Dones de l'Hemicicle, que prefiguraran talment un cor de Tragèdia Grega però en clau de Teatre de l'Absurd, a qui donarà veu la Dona Cara Blanca-executiva. Aquesta s'haurà d'anar movent sinuosament pel seu darrera i pel seu entorn, estrafant les veus de cada una d'elles, formant a voltes un cànon vox populi i, d'altres moments, aconseguint rèpliques individuals que hauran de sonar encadenades les unes a les altres.

Els personatges, tal i com han quedat descrits a continuació, formen part d'un imaginari no realista i propers als conceptes de Teatre de l'Absurd i de les Avantguardes dels anys 20 i 30 del segle XX. Per tant, els atributs i els elements que aquí s'expliquen que els han d'acompanyar, son referencials i indicatius dels seus trets característics, tant pel contingut del seu rol com per l'estètica general que hauria de tenir l'espectacle d'aquesta dramaturgia. En cap cas, però, es prendran com a trets definitius, ja que a partir de l'esbós que d'ells s'ha descrit, s'acabaràn de definir al moment d'entrar en el procés creatiu-actiu escènic.

RELACIÓ ACTORS/PERSONATGES:

Una actriu: (per un personatge únic): LA CAPTAIRE.

Un actor: (per un personatge únic): DOCTOR.

Una actriu: (pel primer grup de quatre personatges evolutius)

DONA AMB BIGOTET FI / DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA (DONES DE L'HEMICICLE)/ REINA.

Una actriu: (pel segon grup de quatre personatges evolutius)

HEROÏNA ESCOMBRIARE / DONA CLOWN BOMBER (MARE ANEGUET) / DONA BUFÓ.

DESCRIPCIÓ DELS PERSONATGES:

LA CAPTAIRE porta un sac penjat a l'esquena on hi durà desats tot d'atributs de dona de negocis, cartera de pell, agenda, mòbil, etc... i un petit feix de cartes que aniran sortint. Relligat a una cama hi porta arrossegant un cordill a mode de grilló prou llarg com per a creuar l'escenari de banda a banda. Hi te encavalcades tot de coses en aquest cordill: falòrnies atribuïdes a una mare amb criatures, des d'un sonall, un biberó, un nino tipus nadó de bolquers, un osset de peluix, un cotxe de joguina, etc...

Els seus cabells han d'estar força esbullats i li han de tapar pràcticament el rostre.

EL DOCTOR és un científic estrofolari que portarà un enorme barret de copa de dimensions desaforades, no realistes. Va vestit amb una bata blanca de laboratori descordada i a sota, ben visible, li entreveurem el conjunt del seu abillament, un vestit de pantaló i jaqueta de coloraines estrambòtiques i una corbata també de característiques desaforades. Del coll li penjarà

un estetoscopi de juguina. Portarà tot de papers i carpetes. Són les seves notes per donar una conferència. Quan entri a l'escenari carregarà amb un faristol que pot ser tan petit i ridícul com enorme i desproporcionat com es decideixi.

Dona amb Bigotet fi / Dona cara Blanca-Executiva (Dones de l'Hemicicle) / Reina.

És el primer grup de quatre personatges evolutius i

L' Heroïna escombriaire / Dona clown bomber (Mare Aneguet) / Dona Bufó.

És el segon grup de quatre personatges evolutius.

A la vegada, tots aquests dos grups formen entre ells binòmies escèniques complementant-se i aquest és el seu ordre d'intervenció:

DONA AMB BIGOTET FI AMB L' HEROÏNA ESCOMBRIARE.

DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA (Dones de l'Hemicicle) amb DONA CLOWN-BOMBER (Mare Aneguet).

REINA amb DONA BUFÓ.

DONA AMB BIGOTET FI porta una safata de cambrer on al damunt i du una pila excessivament alta de tot de llibres amuntegats com si fossin plats per rentar. Vesteix armilla i pantaló de vestit uniforme i llaç. El cabell el portarà engomat endarrere, i al rostre, un bigotet fi. Els seus moviments han de ser extrems de les icones ara masculines, ara molt femenines.

L'HEROÏNA ESCOMBRIARE vestirà capa d'heroi de modé, corona de princesa de conte de fades, braços i cames exageradament rabassuts com els d'un Super heroi dels primers còmics i sabates de taló altíssims; portarà a cada mà una escombria surrealista amb les que anirà escombrant l'escenari. Tant la capa com la resta del seu atuell estaran visiblement esquinçats.

LA DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA (LES DONES DE L'HEMICICLE) és un personatge Cara Blanca de pista de circ amb un bastó, que de coll per avall anirà vestida de dona de negocis d'alt nivell, elegant, sexi, amb sabates de taló altíssims, bossa, cartera i avalotis d'executiva. Sempre conservant el seu bigotet fi.

Aquest personatge té un altre desglossament dins d'aquesta mateixa tessitura perquè durant la seva intervenció esdevindrà la veu de LES DONES DE L'HEMICICLE.

LA DONA CLOWN-BOMBER (MARE ANEGUET): És un personatge que anirà pràcticament a l'inrevés: pentinada i maquillada finament i a l'última moda, anirà abillada amb un vestit de Clown que ha de tenir tots els vestigis possibles per a relacionar-se a un uniforme de bomber.

Aquest personatge té un altre desglossament dins d'aquesta mateixa tessitura perquè durant la seva intervenció esdevindrà —sense necessitat de cap canvi visible— LA MARE ANEGUET.

LA REINA portarà la barba postissa de la faraona Egípcia Hatshepsut a més de qualsevol altre atribut reconegut relatiu a la reialesa.

LA DONA BUFÓ ha de dur —bàsicament— un magnífic barret de bufó i un ceptre com a principals atributs.

Per a jugar el personatge de la Bufó, és necessari que l'actriu tingui formació en dansa i/o acrobàcia.

Començament

Entra LA CAPTAIRE. S'hi atura a una banda i s'arraulirà a terra on recrearà l'univers dels tràfecs que carrega. Després veurem Dona amb Bigotet fi que es dirigirà a una part de l'espai escènic on assentarà la seva safata plena de llibres, n'agafarà un i s'asseurà damunt la pila de tots els altres a mode de tamboret, mentre fulleja distesament el que ha escollit prèviament.

Entrarà a continuació l'HEROÏNA ESCOMBRIAIRE que anirà feinejant amb les seves dues escombres per tot l'espai escènic.

Quan Dona amb Bigotet fi deixarà de llegir i haurà plegat el llibre, traurà, talment una espasa embeïnada, una enorme llima d'ungles de sota la seva armilla. I en començar a llimar-se les ungles de les mans, parlarà.

DONA AMB BIGOTET FI: Al principi hi havia dues espècies de pops.

Allà, lluny en el temps... pel període Càmbric, farà ara, uns cinc cents setanta milions d'anys. Les femelles dels pops d'ambdues espècies s'aparellaven un cop. Però cada una ho feia a la seva manera. Una d'aquestes espècies, quan la femella pon els ous amb molta cura en una coveta d'aigües color turquesa, persisteix en quedar-se vigilant, abnegada, els seus avantfillats; els neteja, els hi insufla aire per oxigenar-los i espanta tot aquell que s'hi vol acostar, protegint amb la pròpia vida els seus futurs minyonets. Amb tanta dedicació i atenció s'hi aboca, que no es permet d'allunyar-se uns decilitres d'aigua per anar a cercar menjar per a ella mateixa. I quan els bufonets, finalment, neixen i surten dels ouets, tots rosadets, petitons i nadadors, de seguida són autosuficients per marxar del niu dient adéu amb les seves gracioses minipotetes a la marona que tan a fet per ells durant els mesos d'incubació, quedant-se ella, ara, per fi, sola i tranquil·la altra vegada.

Aleshores, la femella intentarà refer la seva vida.

Prova d'allunyar-se de la cova de criança i no ho aconsegueix.

Amb prou feines pot desplaçar-se.

Està tan defallida dels dies de cura i tan afeblida per la pròpia mancança de nutrients, que ja no li queden forces ni per a nedar. No pot arribar a l'aliment, agonitza, queda arrossegada pels corrents i, finalment, els altres peixos, necessitats de tan preuada manduca, la devoren. *(Pausa.)*

De l'altra espècie de pops, la seva femella, en canvi, així que havia post els ous se n'anava. *(Pausa)* Donava la seva grandíssima fita per acabada. Feina feta. Sí senyor. Amb tot no oblidava d'enviar-los un petonet amb cada un dels seus tentacles i també se'ls deixava en una meravellosa coveta de les blaves profunditats marines, però en aquest cas, era ella qui se n'anava a córrer mars i a seguir gaudint de les onades... La seva missió era acomplerta.

D'aquesta espècie de pop, d'aquesta de la femella corre-oceans, no se n'ha sentit a parlar mai més.

No n'hi han.

En marxar la mare, els ouets quedaven a mercè dels depredadors i aquí es va acabar la seva història.

Prou.

Inexistents.

En alguna de les cinc extincions en massa que han succeït fins al dia d'avui, van desaparèixer.

En canvi, de la primera espècie de pops que us he explicat, la dels popets de femella abnegada que s'havia quedat fins al final, en tenim a mars! Orfes però vius...! Gràcies al sacrifici de la seva mare, és l'espècie que encara ens perdura. Aquesta, s'ha perpetuat, i omple les nostres costes perquè, tot i la mare morta, continuen fent les nostres delícies als nostres plats.

Pausa.

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Què vols dir amb tot això...?

DONA AMB BIGOTET FI: Com que què vull dir... ?Està ben clar, no...?

LA CAPTAIRE: L'extinció, extinció, l'extinció...!!!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: De debò creus que ens ha de passar a nosaltres el mateix que a l'espècie de la femella pop «alliberada»???

LA CAPTAIRE: L'alliberació, alliberació, l'alliberació...!!!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: I..., s'haurà acabat, tot...?! És aquest el nostre càstig...?

DONA AMB BIGOTET FI: Vols dir: el càstig pel fet que les dones hem abandonat la llar i la niuada per sortir a satisfer les nostres pròpies necessitats, just quan ens hem cregut —a la fi...!— que tenim el dret de realitzar-nos com a individus autònomes.

LA CAPTAIRE: L'extinció, extinció, l'extinció...!!!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: ... En satisfer-nos-les, ni que sigui, «una mica»?

LA CAPTAIRE: Extincioooooooooooooó...

DONA AMB BIGOTET FI: Bé. Prou que podria ser, no trobes...?

LA CAPTAIRE: L'EXTINCIÓ...!!! (*Riu desafortadament.*)

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (*A LA CAPTAIRE.*) Calla bruixa...!

LA CAPTAIRE: (*Desafiant.*) L'extinció, alliberació, l'extinció...!!!

DONA AMB BIGOTET FI: Deu ser ben bé això...!

LA CAPTAIRE: Abandoneu, abandoneu, abandoneu...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: No t'ha m'acostis, mala bru...

LA CAPTAIRE: Jo sí ho he fet...!!! He marxat...! Me'ls he deixat a tots! He tingut el valor! He agafat el farcell i a córrer mon...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Ah...! Desnaturalitzada...!

DONA AMB BIGOTET FI: Sí..., dius que has marxat, però, ara, ets aquí, feta un manyoc, recaragolada...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Bruixa, més que bruixa!

LA CAPTAIRE: Extinció, alliberació, extinció...!!!

DONA AMB BIGOTET FI: ... Ets aquí, sí, ara, però aquest feix que arrossegues, lligat al teu cos, no sembla gaire lleuger...

LA CAPTAIRE: Alliberació, extinció, alliberació...!!!

DONA AMB BIGOTET FI: (*Assenyalant el grilló de falòrnies encadenades.*) Molt alliberada no sembles, doncs, en aquest precís moment...

LA CAPTAIRE: Però jo he sigut capaç d'anar-me'n! En canvi vosaltres no! Vosaltres: covardes, covardes, covardes...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: T'he dit que callis, bruixa, tu... tu has abandonat els teus fills! Te'ls has deixat...! Has tirat la tovallola...!

LA CAPTAIRE: Sí...! I queeeeè...!?! Ja en tenia prou, ja n'estava fartaaaaaa...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Ai...! Sento punxades... Em fan mal les oïdes...! No puc escoltar-me-la...!!!

DONA AMB BIGOTET FI: (*A la HEROÏNA ESCOMBRIAIRE.*) Aquesta potser ha marxat, també com la pop alliberada; Unes quantes com ella i tenim assegurada l'extinció de l'espècie humana...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Fa venir esgarrifances...!

DONA AMB BIGOTET FI: I, no ho faries, tu...?

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Dona..., fer-ho, fer-ho...

DONA AMB BIGOTET FI: Però ho has pensat...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Pensar-ho..., pensar-ho..., potser...

DONA AMB BIGOTET FI: Però, fer-ho, no.

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Dona, no. Mai de la vida.

LA CAPTAIRE: (*Rient desafortadament.*) Ha, haaaa...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: MAI DE LA VIDA!

LA CAPTAIRE: COVARDA...!!! DONA. Covarda!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Calla, bruixa...!!!

DONA AMB FIGOTET FI: (*Llimant-se les ungles.*) Però les que es queden, que n'hi ha moltes, moltes encara, queden desfetes i destrossades després de la criança i l'educació dels fills, i arriben a la cinquantena divagant, dins seu, a veure per on se'ls hi han escolat les forces i l'esma...

LA CAPTAIRE: L'EXTINCIÓ: Ja n'hi ha prou de bolquers, ja n'hi ha prou de vòmits, ja n'hi ha prou de fregar merders, ja n'hi ha prou de netejar farinetes ressecades...

DONA AMB BIGOTET FI: Seria la solució...

LA CAPTAIRE: L'EXTINCIÓ:: Ja n'hi ha prou de crits i de plors i de reclamacions i d'exigències i de disgustos i de queixes i de baralles...

Entra el Doctor discretament, carregant el seu faristol.

LA CAPTAIRE: *(Al DOCTOR.)* Tu...! Tu en tens la culpa...!

El DOCTOR ha tingut un ensurt. Es deixa el faristol a l'escena, es mira LA CAPTAIRE esporguit i dóna mitja volta per a sortir per on ha entrat.

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: No...! No te'n vagis... No te'n vagis...

El DOCTOR s'aturarà i es quedarà a l'escena. Després, prudentment prendrà posició al seu faristol.

LA CAPTAIRE: *(Trinxant les paraules.)* Curull de cucs...! Tots hi veniu del coi de curull de cucs...

LA HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: *(A LA CAPTAIRE.)* Mala Consciència! Ets tota tu, essència de Mala Consciència...!

LA CAPTAIRE: I em duus a dins...! Per això t'esveres, perquè em duus a dins teu...!!! També a tu t'agradaria marxar! I a tu, i a tu, i a tu, iatu-iatu-iatu-iatu... I no ho feu, i el mateix desig us esquinça en dos!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Xerriques els meus sentits...

LA CAPTAIRE: M'anomeneu Consciència...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: ... Em forades les oïdes...

LA CAPTAIRE: ... Totes em porteu a dins vostre...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: ... Rebentaràs els meus timpans...

LA CAPTAIRE: ... I us fa ràbia que hi sigui...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: ... M'eixordes la raó...

LA CAPTAIRE: Però hi sóc!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: No vull sentir-ho...!

LA CAPTAIRE: Retorçada com em veieu, tan cert com que heu parit, que m'hi porteu totes a dins...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Oh, si us plau, que calli, que calli d'una vegada...! Fosca, bruta, pudenta! No et vull sentir...! No et vull sentiiiiir...!

LA CAPTAIRE: Em sentiü cada nit, cada dia... Soc consciència... Cada estona que us allunyeu del niu i li doneu l'esquena, tant si aneu a treballar, per si marxeu a ballar... Sí. Soc Mala Consciència... Em seguïu sentint dins el vostre cap, dins el vostre ventre... allà on mireu, us rebota la meua veu! Si soc Consciència Maleïda... I en tornar a casa vostra, just davant la porta tancada, sabeu que a l'altra banda, entre els vostres fills també m'hi trobareu; sabeu que m'hi veureu damunt les seves cares, entre mig de les seves queixes, despuntant en els seus retrets, entre els buits que deixen les seves mancances!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: No, no, no, no, no, no.....

LA CAPTAIRE: Allà davant la porta de casa vostra, just a l'altra banda dels vostres fills, sovint us atureu. I durant una mil·lèsima ínfima d'estona eterna, no goseu d'entrar-hi. Perquè voldríeu fugir!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (*Plorant.*) Proooooouuu...!!!

LA CAPTAIRE: Allà et quedes palplantada, ni endavant, ni endarrere...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Si us plau, si us plau...

LA CAPTAIRE: No et pots desfer de mi... Com tampoc no em pots ni veure... (*Rient.*) M'ets presa..! Plora...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (*Per terra, plorant.*) Prou...! Bruixa...!

LA CAPTAIRE: Plora, dona, plora...!

Pausa amb gemecs i sanglots de LA HEROÏNA ESCOMBRIAIRE.

DONA AMB BIGOTET FI: Doctor...?

DOCTOR: Sí... Jo...

Estossega. Se'l veu atabalat. Es recomposa dificultosament en el seu lloc de conferenciant. Llegeix les seves notes i es prepara per a fer-ne l'exposició, sempre papers en mà i provant de dominar el seu to. Amb tot, estossegarà tímidament de tant en tant.

DONA AMB BIGOTET FI: Amb rigor científic, si us plau...!

DOCTOR: L'instint de reproducció és un dels més forts que hi ha. Resideix en una part del cervell que anomenarem «Cervell primitiu». Allà hi conviuen els instints i les emocions i tan comú és als homes com a les dones com als rèptils, els quals... – sí, sí, els nostres amics els rèptils, mal que ens pesi, és amb ells que compartim tanmateix el mateix tipus de cervell primitiu-, els quals, dèiem, dels rèptils, van aparèixer al mar no fa encara uns dos-cents quaranta milions d'anys; tingueu en compte que vosaltres en sou hereus perquè vàreu aparèixer només fa cinc milions d'anys... Vosaltres no, vull dir, la nostra espècie humana...

Estossegarà una mica.

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Però... però... Per no caure en l'abisme de la perdició de l'espècie, el preu que hem de pagar «les dones» és el de l'altra femella pop, el de l'abnegada...? La que aconsegueix que la seva espècie continuï nedant i omplint els nostres mars, a costa de la seva pròpia vida... sacrificant-se-la...???

LA CAPTAIRE: (*Sorneguera.*) Què heroica...!

DONA AMB BIGOTET FI: És la heroïtat femenina...

LA CAPTAIRE: És la heroïna escombriaira, això és el que és...! Mira't, ridícula...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Però... Jo els he de cuidar, als meus nadons, fins al final...

LA CAPTAIRE: Hauries d'estar prohibida...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Jo els he d'alimentar, als meus menuts, sense descans...

LA CAPTAIRE: Ets un trasto vell...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Els he de vetllar, de cantar, de bressolar...

LA CAPTAIRE: Estàs obsoleta...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Els voldré besar i els acaronaré i els escalfaré...

LA CAPTAIRE: Caducada...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Bruixaaaa...!

DONA AMB BIGOTET FI: (A la HEROÏNA ESCOMBRIAIRE) Una mica d'olor de ranci si que fas...

LA CAPTAIRE: Alliberació, alliberació, alliberacioooooooooó...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Bruixa! Igual que ho faria un gos tinyós xuclant-se la medul·la del seu
os, t'has fet xuclar l'ànima de dona, i només te'n queda la carcassa!

LA CAPTAIRE: (Xarruparà).

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Fastigosa! Et condemnaràs...!

DONA AMB BIGOTET FI: (A la HEROÏNA ESCOMBRIAIRE.) Ep, ep, ep...! Atura't! Encara ho hem de veure, això, eh?

DOCTOR: ...Aquest cervell primitiu és l'encarregat de relacionar i encadenar situacions i experiències que comporten una resposta immediata i aquí, comparteixen sostre, tots els reflexos de vigilància, els de paralització, el d'atacada i, el de fugida; també, és clar, el de menjar i el de beure, el desig sexual, la por i... l'instint sexual de reproducció... (Torna a estossegar.)

LA CAPTAIRE: (A la HEROÏNA ESCOMBRIAIRE.) Deixa-te'ls estar d'una vegada...! Ja s'ho faran...!

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: No, mai...!

LA CAPTAIRE *amençarà ara físicament a la HEROÏNA ESCOMBRIAIRE a qui farà recular per l'escena tot fent-la anar a la seva cantonada de canvi.*

DOCTOR: ... Davant d'una amenaça es plantegen sempre dos tipus de resposta: una instintiva i immediata i l'altra meditada i més lenta...

HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (Protegida des del seu canviador.) Et condemnam, bruixa, a la foguera....!

DONA AMB BIGOTET FI: He dit que per ara, s'ha de meditar, bé, tot plegat. S'ha de deliberar.

Es capficarà entre les pàgines d'algun dels seus llibres i anirà mitiganant la seva presència, desplaçant-se tot llegint, per anar a recloure's a la banda de l'escena on té el seu propi espai de canvi.

DOCTOR: ... La primera resposta, la instintiva, activa l'amígdala on es processen i s'emmagatzemen les reaccions emocionals que davant d'un perill potencial, genera reaccions d'auto protecció, provocant una reacció en primera instància abans de què els mecanismes racionals s'engeguin. La segona, la meditada, té un camí a recórrer més llarg, ja que el senyal de perill és enviat a la part més evolucionada del cervell, que s'allotja en un compartiment més allunyat i la qual -aquesta, sí- ens diferencia dels rèptils, en algunes persones, és clar...

LA CAPTAIRE: Fascinant...

DOCTOR: ...Allà és on es pren la decisió «racional», mitjançant un encadenat de pensaments que també assoleixen una velocitat relativa segons la varietat dels individus: «Si

faig això pot passar allò, i si faig allò pot passar allò altre...». (*Pausa.*) S'ha de dir, però, que hi ha qui es queda enteranyinat en aquesta xarxa donant voltes i més voltes i no n'acaba de sortir mai...

LA CAPTAIRE: Enigmàtic...

HEROÏNA ESCOMBRIARE: (*Protegida des del seu canviador.*) Calla, Bruixa...!

LA CAPTAIRE: Inquietant...!

DOCTOR: Aquí tractarem dos d'aquests instints: el de la por i el de la reproducció. La por, és la que tinc jo cada vegada que la meva dona em diu que no poso prou suavitzant a la rentadora i que per aquesta raó la roba em surt sempre fent olor de clavegueram... Jo ja provo de posar-ne més, però recordo un dia que em va sobreixir de la coveta i aleshores vam discutir, també, perquè no posava prou atenció. Així que tant si en poso massa com si en poso massa poc, no la faig mai contenta. Em diu que vaig massa de pressa amb les coses de la casa, també amb les de l'alcova... quan no aconsegueixo a temps real amb el meu deure marital, i la recriminació sexual que sempre em fa, és per a agafar por. I fugir corrents del llit. Però la que ha sortit corrents és ella..., perquè, és ella, la meva dona, qui m'ha abandonat... I... el mateix em succeïa quan eixugava els coberts amb el drap blau i resulta que aquest és el de les mans i el blanc és el dels coberts... o a l'inrevés, i jo no sóc capaç de recordar mai quin és per a què. Sempre li semblava que m'estava massa hores passant l'aspirador els diumenges al matí, perquè mentre vaig fent, m'encenc la televisió i segueixo els resultats esportius de la setmana. I no parlem del mal gust que m'atribueix si a la nena l'he vestida amb la faldilleta verda, el jersei taronja i les mitges violetes o si al nen l'hi he posat la samarreta del Barça amb els pantalons dels diumenges... Jo ja m'hi esforço, però sigui com sigui sembla que no acabo de fer-ho mai bé. Quan ens varem casar, ella em deia que no s'assemblaria mai a la seva mare, una dona de sa casa molt respectable que estava sempre obsessionada per la neteja i l'ordre de la llar; i quan ara, la meva dona arribava de treballar i em trobava fent feines de la casa, tot m'ho corregia, i res li semblava que ho hagués fet al punt just... A la seva feina, és tota una executiva directiva, però quan arribava a casa, no se n'adonava, i li sortien les paraules de sa mare... Em feia tot l'efecte que convivia amb la meva sogra. Fins i tot, amb els anys, se li ha modulat el mateix to i timbre de veu... (*Sanglotarà.*) Després, va deixar de treballar i es va quedar a casa, un temps, va dir, per prendre cura dels nens, va dir, i al cap d'un parell d'anys, buffff! Va marxar. Va fugir amb el vent... i...

DONA DEL BIGOTET FI: (*Des del seu canviador.*) Doctor! Doctor, Doctor, doctor..., no em defalleixi, faci el favor, repregui el tema i continuï amb l'altre punt que ha dit que aquí ens angoixa...!

DOCTOR: L'altre punt...? Ah! Sí. (*Recuperant la serenitat.*) Sí. El segon punt: l'instint de reproducció. Aquest instint, per ser un dels més forts que hi ha, presenta la resposta en una seqüència de reaccions en cadena: De primer, a l'amígdala es detonen les accions

irracionals, i porta, sobretot a les dones i a la majoria d'elles coincidint amb l'ovulació, a desitjar ser fecundades im-me-dia-ta-ment. Després, un cop acomplerta la reproducció i quan la senyal de perill - perill pel propi sacrifici individual femení -, ha aconseguit d'acudir lentament a la part més evolucionada del cervell, tot meditant lentament com recórrer aquest llarg camí per engegar els mecanismes «racionals», encara més lentament, la senyal que dóna avís del perill arribarà massa tard. És aleshores, quan l'ens femení es troba sol enmig de les arenes de l'hipòdrom, amb el cavall desbocant-se-li a galop tirat i faltant-li mans per a la prestidigitació de totes les pilotes...

LA CAPTAIRE: Una altra imatge ben masculina...

Acció: S'han de sentir tres cops d'atenció i es faran totalment presents a l'escena la DONA CARA BLANCA, executiva —abans DONA AMB BIGOTET FI— i la DONA CLOWN-BOMBER abans HEROÏNA ESCOMBRIAIRE— fent jugar les vuit escombres tractades.

LA CAPTAIRE haurà sigut expulsada del primer terme i fugirà a una banda de l'escena des de la qual anirà seguint els esdeveniments arraulida. El DOCTOR s'haurà anat a refugiar al seu faristol i des d'allà espiarà l'acció de les nouvingudes.

DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA: Senyores i senyors, hem vingut aquí avui a parlar de l'emancipació de la dona... I aquí em tenen...! Sóc la més representativa de les noves posicions de la dona a la nostra societat! (Riu.)

DONA CLOWN-BOMBER: Dona emancipada...?! Ha, ha, ha...

CARA BLANCA-EXECUTIVA: De dones, ara, en tenim de moltes més classes i varietats, que fa uns anys...

CLOWN-BOMBER: Moltes, moltes, moltes, moltes moltes moltes moltes...

CARA BLANCA-EXECUTIVA: I avui, nosaltres totes, hem aconseguit nous papers, llocs de treball impensables, noves imatges, més acció...!

CLOWN-BOMBER: Acció, acció, acció, acció acció acció acció acció...!!! Ha, ha, ha...

CARA BLANCA-EXECUTIVA: No us queixeu...!

CLOWN-BOMBER: Oh, nooooo...! no, no, no, no no no no no no

CARA BLANCA-EXECUTIVA: La igualtat entre els sexes, tan somiada, tan demandada, tan desitjada... Per fi: ja és un fet...!

CLOWN-BOMBER: Fet, fet, fet, fet fet fet fet fet

CARA BLANCA-EXECUTIVA: Ho tenim tot...

CLOWN-BOMBER: Tot, tot, tot, tot tot tot tot tot tot...! Ha, ha, ha...

CARA BLANCA-EXECUTIVA: I mireu, aquí tenim, senyores i senyors, mostres d'allò més originals...

CLOWN-BOMBER: Què comenci l'espectacle...!

Acció: Després d'un senyal s'iniciarà la música característica dels espectacles de circ. La DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA i la DONA CLOWN-BOMBER aniran clavant el pal de les

escombres invertides al suro disposat a l'escenari i en espais independents, prenent en el seu conjunt una imatge en forma d'hemicicle. Les escombres capgirades es presentaran cara al públic per la banda caricaturitzada.

DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA: Hem tingut dones presidentes dels governs, pioneres en la seva època i que ens han donat molt que parlar (*Escombres en representació caricaturesca de Margareth Tacher.*) Grans dones de ciència: (*Escombres en representació caricaturesca de Dyan Fossey que portarà abraçat al seu cos un goril·la de peluix.*) Grans Artistes internacionalment conegudes: La gran, la inigualable, la insuperable: Bianca Castafiore! (*Escombres en representació caricaturesca de Bianca Castafiore.*) Tenim grans combatents: Dones a l'exercit... —inimaginable!—, i aquí tenim a Lara Croft! (*Escombres en representació caricaturesca de Lara Croft.*) I per demostrar que ja ens queda menys camí a recórrer per arribar a ser Papes de Roma o Dalais Lama, tenim escaladores i boxejadores, i totes elles han provat que la seva resistència física pot ser equiparable a la d'un home...! (*Escombres en representació d'una dona equipada per l'escalada alpina i després una dona equipada per iniciar en qualsevol moment un combat de boxa.*) I en commemoració del sens fi d'heroïnes que finalment han assolit les feines sempiternes destinades als homes, tenim aquí a la Dona Oficis (*Escombres en representació de l'abillament de granota de treball amb tot d'accessoris, compendi d'oficis tradicionalment masculins: un casc de miner, una roda de recanvi de cotxe, un volant d'autobús, una eina de fontaneria, un martell...*) Ah...! I només faltaria: tenim dones al servei de la comunitat: (*Escombres en representació d'una moxa d'esquadra.*) I en carn i ossos, a la Dona-Bomber que ens saluda... Gràcies, gràcies...

(Silenci.)

DONA BOMBER: Tot això està molt bé... Però i quan ens arriba l'hora de ser mares, què? Jo us ho pregunto.

DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA: (*Donant veu a les ESCOMBRES-DONES DE L'HEMICICLE.*) ¿Queeeeeee-eeee????

DONA BOMBER: A mi, se'm va despertar el rellotge biològic. Així. De sobte. Al voltant dels trenta: Pam! Riiiiiiiing, riiiiiiiing!!!! ¿I què carat devia ser això que em sorollava... que de tant en tant n'havia anat sentint parlar, i que ara, inesperadament sonava dins meu...?

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) Bé, tant com sonar, sonaaaaaaaar...!

DONA BOMBER: Vull dir que em pessigollejava per dins, jo diria que per aquí, (*S'assenyalarà el ventre.*) i no era gana, ni desig de xocolata, no, no...

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) Xocolataaaaa...! Mmmmmmm!!!

DONA BOMBER: ...d'aquest desig no me n'he estat mai, de satisfer-me'l....

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor, admirades.*) Aaaaaaaa...!

DONA BOMBER: No, no; parlo d'una sensació nova, desconeguda per a mi que se m'espargia per tot el cos i m'omplia de goig. Sí, sí, escolteu-me bé: bullia amb una felicitat extraordinària i em serpentejava un incessant estat de levitació...

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) Apaaaaaaaaaaaaa...!

DONA BOMBER: Ei! A que va sonant molt poc feminista tot això, i molt poc modern i molt carincló i enfarregat del color rosa...? Doncs això és el que m'ha passat a mi. Ni hi pensava, en tenir criatures, jo, us ho ben prometo.

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) És claaaaar! Qui hi peeeensaaaaa?

DONA BOMBER: Jo em creia una noia corrent, i em sentia plena amb tot el que feia a la meua vida. Havia estudiat INEF, vaig començar a treballar en un gimnàs i era voluntària al cos de bombers mentre em preparava per passar les oposicions. El meu company, aleshores ja les havia passades, ell, les oposicions, i ja apagava focs. Vivíem bé. Ni de molt ni de massa poc. Us ben asseguro que no tenia cap sentiment de buit, d'aquells que has d'omplir amb «següent cosa que et toca fer a la vida». A mi, això del rellotge em va venir de cop i, de cop, vaig convèncer el meu home per tenir la primera criatura. A ell li feia mandra. Deia que podíem esperar-nos una mica més. Que encara érem joves i que ja tindríem temps més endavant. Però jo li vaig contestar, -«Esperar? Esperar, què? Jo vull ser mare, i ho vull ser ARA. Tant és ara com més endavant, i no em vull fer més gran, i que després el cos no m'aguanti, mal copsant una maternitat.» ARA, repetia, jo. El vaig convèncer i vam anar a buscar el nostre primer nadó. Un fill. I quin plaer vaig tenir en saber que havia estat concebuda...! I, després de tants anys dedicada al culte del cos, preparant-me per les proves físiques de la meua carrera, com vaig fruit en veure el meu ventre inflar-se amb el pessigolleig de la minúscula criatura removent-se'm per dintre! Un ésser viu era dins meu i jo l'anava fent. El món sencer va prendre sentit per a mi en aquell moment. Era màgic i a l'hora incongruent. Allò defugia dels codis cartesians en els que havia estat educada, els pràctics, els organitzadors, els acadèmics, els de dos i dos fan quatre, els d'estudiaràs, treballaràs i guanyaràs diners per comprar-te un cotxe i un xalet a la Cerdanya. Allò era un fenomen. I em trencava els esquemes. Portar un ésser viu dins meu...! Passejava pel carrer i ell hi era; treballava, i ho feia amb ell a dins; parlava amb algú i el sentia com un còmplice, com un gran secret esglaiant-me d'alegria el cos sencer.

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) Quiquiriquíiiiiiiii!- Muuuuuuuuuuu!

DONA BOMBER: Eh! Quin discurs més fora d'òrbita als nostres dies, oi, hem direu... Doncs no em sap greu dir-vos, senyores feministes meves, que és així com ho sentia i prescindiré de perdre el temps en exposar-vos l'infinít plaer de veure'm engreixar fins a semblar un hipopòtam, perquè, per fer-vos ho entendre, m'hauria de remuntar a la prehistòria de l'essència mateixa de la vida i fer-vos tornar a néixer a vosaltres també. (*Pausa.*) I després vaig parir. Quin orgasme...!

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) I ara, i aaaaaaaraaaaaa!

DONA BOMBER: Sí, no us enrogiu ni us esvaloteu... ! Part natural! En carn viva, com les dones d'abans, com als pobles primitius i durant els temps de guerra. Jo soleta vaig empenyer cap a la glopada de tots els déus, aquella vida que se m'havia fet a dins... Em recollia jo mateixa el bellíssim rebrec humà de la pròpia vagina llefiscosa de misteris, i prenia amb les meves mans el secret més ben guardat de la natura, aquell al que encara hi tenim vetat l'accés. *(Pausa.)* Després, l'altra incoherència, un binomi homo-bestial: donar-li de mamar i fer lactàncies de llargues mesades per gaudir de la meva cria penjada dels meus pits, aguantant-me-la sempre a coll i bé, em trobés jo estirada, asseguda o dreta, remenant la cassola amb l'altra mà o plegant la roba amb el peu, si calia. I al cap d'un any, quan el petit ja caminava, vaig demanar-li al meu home un altre fill. —«Un altre?» —Em va dir ell—. «Que no tenim prou feina amb aquest... Esperem-nos una mica..., dona». «Esperar?» —Vaig tornar a dir jo amb tota la meva veu de dona ancestral— «Esperar què...? És ara que tinc forces, és ara que em sento amb l'energia, és ara que em trobo amb la capacitat de tirar endavant amb un altre... Vull tornar a experimentar-ho tot, de cap i de nou...! Sóc capaç de tirar endavant amb tot...»

DONES DE L'HEMICICLE: *(Fent efecte de cor.)* Tu-Ets-Una-Altra-Super-Pretty-Mum-Woman...!

DONA BOMBER: «... No hem de patir per res, jo continuaré treballant al gimnàs a temps parcial i ens podrem mantenir... On en mengem dos, en mengem tres... Vull un altre fill i ha de ser ara, ara i ARA...» I vam anar a buscar la segona criatura; una nena ens va sortir aquest cop.

DONES DE L'HEMICICLE: *(Hi haurà una pausa mimant un esglai mut. Després, faran efecte de cor per tornar a parlar.)* Maaaaaare Aneguet, La Maaaaaare Aneguet, Maaaaaare aneguet...!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Sembla tot plegat fruit d'una doneta immadura, mimada, filleta de papàs que rebequeja per aconseguir el ninot de l'aparador, oi...? No. Era la dona, amb majúscules, la que em feia parlar així. Era la dona que sentia aquell plaer. L'estat d'èxtasi es va repetir fil per randa com amb el primer fill i jo era feliç... Al cap d'un any, d'haver nascut la nena, el desig de maternitat persistia, sense que hagués decaigut ni una engruna... Em sentia una mica més cansada, això sí. Però no hi feia res. L'estat de revelació que em provocava pensar que podia tornar a ser mare, era molt més poderós. Molt més que res... I aleshores vaig voler anar a buscar el tercer... Tothom es va esvalotar al meu costat...

DONES DE L'HEMICICLE: *(Cloquejant, fent efecte de cor.)* Ets boooooja, no podràaaaaas amb toooooot!».

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Això si que ho vaig escoltar bé. Aquesta vegada els havia de donar la raó: I va ser aleshores -crec que no vaig ni parpellejar- quan de dins meu en sortí la següent veu: «Deixaré de treballar i em quedaré a casa per criar els meus fills». *(Pausa.)* Va caure com una llosa, aquesta sentència, damunt tot el món que m'envoltava...

DONA DE L'HEMICICLE: Tens idees de bomber!

DONA DE L'HEMICICLE: On aniràs amb tres criatures...!

DONA DE L'HEMICICLE: Avui la gent normal només en te un o dos...

DONA DE L'HEMICICLE: Si ja tens la parelleta, què més vols...?!

DONA DE L'HEMICICLE: Si deixes de treballar perdràs el tren de la teva carrera, del teu futur professional, tan prometedor, tant realitzant...!

DONA DE L'HEMICICLE: Ara, vols tornar enrere, tu, i tornar-te una dona de sa casa, sense vida pròpia...?

DONA DE L'HEMICICLE: I sense minyona...! On vas a parar?

DONA DE L'HEMICICLE: Però si ja no hi cabeu dins els seixanta-set metres quadrats de quaaaaadra que ara teniu!

DONA DE L'HEMICICLE: Els nens es tenen, es porten a l'escola bressol i tu te'n vas a treballar...!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Deixeu-me, —els deia jo— deixeu-me reivindicar el dret a quedar-me a casa per tenir cura dels fills. *(Pausa.)* Perquè resulta que hem guanyat el dret al treball però hem perdut el dret a la renúncia d'ell. Avui, les dones que decidim restar a la llar per prendre cura dels de casa som un arcaisme, una espècie de prehistòric estrany. Vosaltres, totes, heu triomfat, heu aconseguit el reconeixement que tant cercàveu. Mireu que lluny heu arribat! Ningú ho pot negar això. Però si et quedes a casa, quin reconeixement se't condeix...? Perquè encara ara, com sempre, ocupar-se de la casa d'una mateixa és un voluntariat que no afegeix mèrits a cap plaça pública! *(Pausa.)* Com us deia, doncs, tothom m'ho volia fer treure del cap. Una amiga em va aconsellar, també:

DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA: *(Estrafent la veu, donant-li un to melós i ridícul.)* Deixa passar aquestes ganes que tens de seguir criant..., distreu-te treballant... Jo també vaig desitjar tenir un altre fill i en mantenir-me ocupada en milers d'altres cosetes, se'm van acabar passant les ganes....

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: I jo vaig pensar-ho un minut més, me la vaig mirar i li vaig contestar de dret i de front: —«És que jo no vull que se'm passin les ganes. Jo desitjo seguir revivint aquesta experiència.» I, què voleu que en faci jo d'aquest impuls? Perquè, no s'entén que la ciència avanci a anys llum respecte de l'essència de l'humanisme i que a l'era dels espais virtuals jo encara em senti com una Cromanyona orgullosa. *(Pausa.)* La realitat és que ho desitjava seguir vivint, fins el final. Mentre gaudia del meu tercer embaràs, vaig començar a dir que voldria seguir tenint fills fins que m'eixutés amb la menopausa. M'era igual el nombre. Només volia persistir en aquell estat, que em mantenia constantment plena d'eufòria i d'energia i que tant m'equilibrava, aquell que, em va fer pensar que era... el meu estat natural de dona.

DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA / DONES DE L'HEMICICLE: *(Fent efecte de cor i la Dona Cara Blanca-executiva mimant un exagerat gest de menyspreu.)* Ooooooooooooooooooh! SA-CRI-LE-GI!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Vaig deixar de treballar cap el cinquè mes. Abans però, al gimnàs van ser molt generosos, perquè feia més d'un any que havia deixat de donar

classes d'aeròbic, i van cedir-me a temps parcial el lloc de la recepcionista. Tot i així, aquell tercer embaràs, essent ja al càrrec de dues criatures petites que havia d'anar recollint corrents d'aquí i d'allà perquè havia d'anar a la feina, va ser massa. Vaig anar, doncs, al metge per dir-li que em trobava molt cansada, i em va preguntar si el que volia era la baixa, jo li vaig dir, home, li agrairia, i ell em va demanar que, ves, que quina cosa hi hauria de posar a la baixa, que s'ho havia de mirar bé... Va llegir el meu expedient: «Dona que per tercera vegada es troba en estat de gestació, ja te dues -esgotadores- criatures petites, embaràs de cinc mesos amb analítica d'anèmia, baixa en ferro i sobreeixida de sucre...» dona, això no és prou motiu, és molt comú, no ho puc pas posar, no és cap embaràs de risc...», em va dir el bon doctor... —«Ah no...? —li vaig contestar jo—, ¿Què més vol que em passi, doncs, per fer-li entendre que no puc més i que necessito, si menys no, deixar d'anar a treballar fora de casa? Perquè de les altres coses, vull dir de la gestació i de les dues criatures, ja em dirà com me l'agafo la baixa...!» I vet aquí que més per llàstima que per raó social, me la va signar, finalment, la baixa... I aquesta, va ser la fi, del meu historial laboral.

Es sentirà l'efecte sonor d'una persiana que baixa estrepitosament per tancar-se.

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) Adééééééu!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Quan més endavant anava pel carrer i em preguntaven:

DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA / DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor de cantarella i la Dona Cara Blanca-executiva mimant un exagerat gest sorneguer.*) I tu, ara, ja no treballes...?

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Jo, —els havia de dir—: Jo, ara, treballo a casa!

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor, encara sorneguer.*) Treballaaaaaar a Caaaaaasa NO ha sigut Maaaaaaaai Treballaaaaaaaar!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: D'aquell embaràs ens va néixer bessonada. (*Pausa.*) Jo decidia, aleshores, que em quedava a casa per donar una criança de més qualitat als meus quatre anegüets i aquesta satisfacció no me la treia ningú... Però la feinada em va sobreeixir. Què passava? Abans les dones tenien quatre i cinc i vuit criatures i el món ha seguit rodant fins ara....! Però jo no tenia una mare que visqués a prop per ajudar-me, i, per arrodonir-ho, no ho oblidem...

DONES DE L'HEMICICLE: (*Fent efecte de cor.*) Diners, dinerets, dinerons....!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: L'únic sou entrant, ara, era el del meu home i en una casa de família nombrosa, això arriba per cobrir la hipoteca, quatre coses essencials i poca cosa més. Jo deixava de treballar però el gruix de les despeses creixia amb els nostres fills, ja que com tothom, també els havíem de poder oferir altres coses...

DONA DE L'HEMICICLE: Classes de trombó de varas,

DONA DE L'HEMICICLE: Tallers de dibuix amb carbonet,

DONA DE L'HEMICICLE: El reforç de l'anglès i l'orientació cap el xinès,

DONA DE L'HEMICICLE: Els entrenaments de salt de perxa.

DONA DE L'HEMICICLE: I un pis més gran, d'hipoteca encara méeeees gran, que et serà impossible de pagar!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: I una altra realitat: m'havia quedat a casa per dedicar-los-hi tot el temps per educar-los i acaronar-los, però que com que jo tota soleta, també havia de fer-me càrrec de la muntanya d'afers domèstics, el temps de dedicació cap als nens, l'havia de fraccionar i s'anà fent cada cop més minso... I amb tot, va arribar un moment, que hauria desitjat ser una dona pertanyent a una de les comunitats ancestrals Senegalesa o Índia o Gitana, per poder permetre'm seguir parint criatures fins que el cos em digués prou, sense tants miraments de consciència social...

DONES DE L'HEMICICLE: *(Fent efecte de cor i mimant un exagerat gest de menyspreu.)* Ooooooooooooooooooh!
PRO-FA-NA-CIÓ!

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Què irreverent us deu sonar tot això que us dic! Oi...? Doncs al menys aquestes altres dones, viuen encara en una cultura de maternitat que les acompanya, que les deixa fruit d'aquest estat; més bàsic, sí, però em pregunto, si no menys contradictori, i si, en definitiva, tot plegat no els és més natural.

DONES DE L'HEMICICLE: *(Fent efecte de cor acompanyat d'un efecte sonor de veu robotitzada.)* Natural. Natural. Natural. Natural. Natural.

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: Jo, a l'altre extrem de l'emancipació, estic sotmesa a les exigències que té la meua prole al món que els haurà tocat de viure. Vaig decidir que no podríem mantenir més criatures i em vaig fer tancar l'aixeta jo mateixa. Sí, senyores feministes, aquest és un dels comptats avantatges de la nova posició de la dona d'avui: ella soleta pot avaluar. M'he fet lligar les trompes. Ningú no m'hi ha posat cap objecció, és clar, ans al contrari vaig rebre felicitacions per la meua sàvia decisió, per la dreta i per l'esquerra. *(Pausa.)* La jornada de la intervenció vaig plorar vint-i-quatre hores seguides i sense parar, en silenci. Ni un gemec; només deixava anar llàgrimes, totes al mateix ritme. El dolor, que no era físic, em sortia d'un pou remot, del gènesi. I el més rellevant, el més patètic de tot plegat és que aquest dolor, no ha quedat comprès per ningú.

Acció: La DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA donarà una volta a cada una de totes les escombreres que prefiguraven les DONES DE L'HEMICICLE, que un cop girades presentaran al públic la banda que d'una textura neutre amaga un mot que es desvetllarà en breu, al final de l'escena.

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: No, no, no. Escolteu! Jo he volgut parlar de mi i m'ha fet l'efecte que m'he hagut de dissociar: la jo dona, de la jo dona-amb-fills... *(Pausa.)* La jo dona, vulgheu o no vulgheu, està vinculada als meus fills. *(Pausa.)* Dona i fills som una mateixa cosa. *(Pausa.)* Dona i maternitat som un mateix concepte i hauríem de poder anar junts a tot arreu. *(Pausa més llarga.)* Ja no em queda orgull. Ni de dona ni de mare. Què sola m'he sentit. Perquè en el món en què vivim jo m'he trobat amb un problema, he entrat en pugna entre les dues parts d'una sola cosa

que soc jo mateixa, una de sola. I no ho he sabut resoldre. No m'he sentit preparada per això. Al si de la nostra societat de tall occidental hem estat preparades els últims quaranta anys per arrasar amb tot. Amb tot, menys per a ser mares. Així és com ho he viscut jo.

Silenci.

DONA BOMBER/MARE ANEGUET: *(Després de la pausa tornarà a donar reconeixement als seus avalotis de bomber.)* Òbviament, havia perdut el tren de la meva carrera a costa d'aquest sentiment de maternitat, que en acabat, també havia hagut de castrar. Què us diré, la criança dels meus petits, és una meravella. Una meravella que et draga tota l'energia. Ja fa temps que m'he perdut, i una ombra llunyana de mi mateixa me la reconec entre bolquers, vòmits, gemecs, mocs, i cridòries. També petons. Molts petons. I això, s'ho val. I tant que s'ho val. Però hi ha una altra part de mi, que també era jo, abans, que ja m'havia fet ser qui era, i aquesta, per més que la busqui, sé que no la retrobaré. I jo us ho dic. M'he decebut i he hagut de tirar la tovallola. Em sento ben estafada amb aquest feminisme que ens han volgut vendre... I això m'ho fa dir aquest sentiment de fracàs que em suco al cafè amb llet de cada matí...

Acció: Ara sonarà la música del redoble de tambors de les pistes del circ per marcar l'atenció al triple salt mortal i la DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA anirà descobrint d'una en una, la textura neutra que cobreix el revers de les escombres de les DONES DE L'HEMICICLE presentant entre totes plegades un enunciat en lletres grans en el que es podrà llegir:

1. CULPABLE
2. CULPABLE
3. CULPABLE
4. CULPABLE
5. CULPABLE

I els darrers, que diran:

6. DE
7. SER
8. DONA

Acció: El doctor, s'hi acostarà ajustant-se les ulleres i ho llegirà a poc a poc en veu alta. La DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA farà caure algunes de les escombres-DONES DE L'HEMICICLE damunt de la MARE ANEGUET i hi haurà un esclat que semblarà provinent de LA CAPTAIRE i que ha de ser un efecte sonor coral: rialles estridents, inquietants i descabellades talment com si fossin Les Fúries Tràgiques que engoliran la presència de la MARE ANEGUET i la DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA, les quals tornaran a desaparèixer darrera dels seus punts de canvi a l'escena. Ara el DOCTOR girarà algunes de les escombres verticals en la

seva prefiguració primera de les DONES DE L'HEMICICLE, deixant només a vista les grafies d'un dels «Culpable», «Ser» i «Dona». Després, entre mig i davant de totes les altres escombres caigudes, tornarà a rellevar la seva presència al seu faristol.

LA CAPTAIRE: Culpableculpableculpableculpableculpableculpableculpable...

DOCTOR: *(Fent referència a les notes dels seus papers.)* És per això que aquesta rivalitat que presenten les femelles, ens remunta una i altra vegada a les teories darwinistes...

LA CAPTAIRE: Culpableculpableculpableculpableculpableculpableculpable...

El DOCTOR mirarà primer pel seu voltant buscant a LA CAPTAIRE que se l'ha de trobar capficada remenant entre el seu sac de falòrnies i encara expressant per a ella mateixa l'estridència de les Fúries. El DOCTOR, en no aconseguir captar la seva atenció, dirigirà el seu parlament al nou auditori d'escombres.

DOCTOR: A la teoria de l'origen de les espècies...

LA CAPTAIRE: Alliberació, alliberació, alliberació, alliberació...

DOCTOR: A les teories evolutives...

LA CAPTAIRE: Extinció, extinció, extinció, extinció, extinció,

DOCTOR: A la teoria de la selecció natural...

LA CAPTAIRE: Extinció, alliberació, culpable, extinció, alliberació, culpable, extinció...

Pausa.

DOCTOR: Ja fa anys que dura això: els homes dels nostres temps estem desorientats...! Ja no sabem més quin paper ens toca fer a l'auca... Intentem aprendre, de debò! *(A les escombres, increpant-les.)* Hem après a ser més sensibles, intentem aprendre a escoltar-vos i a acceptar que no sabeu llegir els mapes, hem après a cedir-vos parcel·les de poder i a no obrir-vos la porta gentilment perquè passeu vosaltres davant, hem après a obrir un paquet de cafè i a fer els llits d'una revolada gràcies a la genial importació dels nòrdics... I no sembla que res sigui prou, encara us queixeu i, francament, no sabem què voleu!

El Doctor sanglotarà. Després, amb molta prudència anirà a fer caure alguna altra de les escombres caricaturitzades.

De sobte, ara intervindrà LA CAPTAIRE.

LA CAPTAIRE: L'exigència amb tu mateixa, el sentit de perfecció..., no. La perfecció, no: l'alt sentit de perfecció, amb el que ens hem forjat a nosaltres mateixes. A cop de ferro roent, implacables, sense esbiaixar-nos un mil·límetre... Culpabilitat: a sobre. A sobre és culpa meva, que no ho faig prou bé... A mi, els meus fills se'm menjaven. Primer no me'n donava compte. Eren petits rossecs, semblaven un tendre pessi-

golleig. Moixaines inofensives que jo em deixava fer. Jo els ho vaig donar tot. Tot el que el meu sentit de perfecció i d'exigència amb mi mateixa i amb el meu deure de mare, em dictava. I així vaig anar fent camí per anar passant a segon terme, a tercer, a l'infinit, a terme indefinit, i vaig anar diluint-me, rendida, sota els seus peus. Vaig acabar convertint-me en la seva estora. Em saltaven al damunt, em potollaven, em fregaven amb les bototes pilota amunt, pilota avall... Una estora trepitjada. Què havia fet malament?

Al seu servei. Sempre al seu servei. Adolorida, esgotada, més adolorida encara. Em queixava. Poc que em queixava, i amb tot, era massa. Les oïdes dels altres no ho suportaven. «Et queixes...? No és això el que volies? Volies ser mare!» Jutjada. L'entorn, el meu tribunal. Què havia fet malament...?

Encadenada pel meu propi amor. Desapropiada del meu amor propi. Entre reixes, demanava ajuda, i sense veu, cridava.

Malmesa per tantes espuntegades, jo vaig deixar de ser JO. La rauxa del temps passant, poderosa. El torrent se m'emportava, en un dia de tempesta, tempestes d'un dia darrera l'altre, arrossegant-me entre còdols i fent-me espetegar contra rocs. Què havia fet malament...?

Esbarronada. Sentit del pas del temps engolint-me... No em veia més. I no és que jo no em veiés, es que veia que els altres ja no em veien més... a mi.

Desproveïda de tot sexe apil... Despullada, sí, però no per falta de roba, sinó nua de tota feminitat, sentia anul·lada la meua sexualitat... Culpable d'haver cedit als instints femenins i veure'm furtada la libido. Què havia... malament...?

La por: quedar-me així per sempre. De no tornar a ser ja mai més visible. Per a ningú. Sacrosagrada acció de ser mare. Condemnada perpetuació de l'espècie. Què... malament...?

I un dia em vaig adonar de les mossegades. Se m'estaven menjant. Menjant viva. I quan ja els quedava pocs bocins que arrencar-me, vaig fugir. Vaig fugir.

Acció: Dels seus punts de canvi prenen rellevància a escena la REINA —abans DONA AMB BIGOTET FI i DONA CARA BLANCA-EXECUTIVA— i la seva DONA BUFÓ —abans HEROÏNA ESCOMBRIAIRE i DONA CLOWN-BOMBER (MARE ANEGUET)—.

La REINA, expandint el seu halo de poder encerclarà LA CAPTAIRE envoltant-la varies vegades.

La DONA BUFÓ cabriolarà enriolada fent-li de seguici i provocant a LA CAPTAIRE que es malfiarà d'ambdues.

La REINA ha de prendre-li el sac de falòrnies a LA CAPTAIRE. Hi haurà reacció vers al robatori, i l'escena a d'esdevenir tensa, però la REINA, recolzada per la seva Bufó, guanyarà.

DOCTOR: No, si us plau, no se'm barallin..., no...

REINA: Ei, Doctor, no se'n vagi de mare, eh? (*La Bufó li dedicarà una befa*) Hauria de trobar el punt...

DOCTOR: Trobar el punt, em diu...? Miri, jo, ja fa anys que m'he perdut. La por és no saber ja més quin és el meu lloc, ni a casa ni al meu entorn social. Al departament de recerca de l'hospital on treballo, la meva cap és una dona. La meva cap, els té molt ben posats, els ovaris, vull dir, i té una intel·ligència i un enginy que pocs dels seus subalterns podem igualar, però vivim sota el règim de l'absolutisme competitiu; dels quinze que en som, només quatre són dones, la resta, tot homes. Al sector masculí, ens manté sota una exigència de treball de la que no he conegut mai cap home capaç de portar a terme i, a les dissortades dones, les té amargades, no li està mai prou bé la feina brillant que fan, i gosa, amb la confiança d'una reunió de saló de te, a amonestar-les per com fan transcórrer les seves vides privades; a l'una, si ha arribat tard perquè ha anat a portar la criatura al metge, que bé hi hauria pogut enviar a la sogra, que no té res a fer en tot el dia; a l'altra, que per què ha hagut d'arribar a un pacte de reflexió amb el marit, quan el que hauria de fer, és divorciar-s'hi d'una punyetera vegada; a l'altra infeliç, per no deixar les criatures amb la mare i així poder exhaurir les hores extres pendents que té al laboratori; i a la darrera, que no pot tenir fills i està buscant una adopció, la renyeix també, pel poc cap que ha tingut en sol·licitar una criatura de bolquers en lloc d'un marrec ja crescutet, per així no haver-li de cedir la baixa maternal que se li pressuposa... Sembla que s'odien entre elles, les fembres de la nostre espècie... Què potser es tenen por entre elles, tot competint, ara per la conquesta del mascle, ara pel repte reproductiu...? És la guerra de les mones, això! Quan una mona vella en veu una de jove amb la seva cria, la fitarà sense descans i aprofitarà qualsevol descuit de la novella, correrà a prendre-li el seu nou nat i així es disputaran la seva cria totes les ancianes del clan, fent-la passar de mans en mans fins que triomfarà la llei de la més forta, —que l'estudi recent prova que, en el noranta per cent dels casos, és la mare original—, no sense abans, haver-se fet una bonica estirada dels cabells, i unes perennes esgarrapades d'ungles...

REINA: (*Rient-se'n.*) I què més, estimat...!

LA BUFÓ *cabriolarà amonestant amb certa violència al DOCTOR.*

DOCTOR: Ai..., ai...!

REINA: (*A LA BUFÓ.*) I tu, prou...!

LA BUFÓ: A veure, mira'm, Reina... perquè portes la barba de la Faraona Hatshepsut?

REINA: Quan l'espòs de la reina Hatshepsut va morir, ella va prendre possessió del govern i va ser capaç de conservar el poder durant uns vint anys, per tant va apropiarse dels atributs masculins de la reialesa, la barba postissa n'és un d'ells...!

LA BUFÓ: Icona femenina al poder... Immortalitzada... Gràcies a una barba postissa...!

REINA: T'agrada...? Trobo que m'afavoreix...

LA BUFÓ: (*Se'n riu.*) T'has equivocat d'icona: a l'època dels egipcis els farons no tenien bufons Elisabetians... (*Voldrà estirar-li la barba però la REINA l'esquivarà.*)

REINA: *(Riuen totes dues.)* Calla! I què més donarà això...? Una barba és una barba...! *(Després remenarà la bossa de LA CAPTAIRE i en traurà un feix de cartes. Llegirà:)* «Des de temps llunyà, des que van aprendre a escriure, les dones es fan passar les ganes d'escriure escrivint cartes. Els escriptors d'ofici —els homes— van concloure que les dones han nascut aptes per al gènere epistolar, com els canaris han nascut aptes per a cantar, dins una gàbia penjada a la paret d'una galeria de l'Eixampla.»

LA BUFÓ: *(Rient i iniciant un joc tot fent paròdia de veus d'ocells.)*

REINA: *(També riu.)*

LA BUFÓ: *(Continua la seva juguesca.)*

REINA: *(Tallant el riure sobtadament.)* Callà!

LA CAPTAIRE: Torna-m'ho...!

REINA: *(A LA CAPTAIRE)* Callà tu també!

LA BUFÓ reinicia el seu joc breument però la REINA l'aturarà.

REINA: *(Llegint la signatura de la carta.)* És clar, la Maria Aurèlia Capmany! Ja ens ho havia dit ella...!

LA CAPTAIRE: No tens dret a remenar entre les meves cosses... Torna-m'ho...!

LA BUFÓ: *(Cabriolant.)* No li tornis, Reina, no li tornis...!

REINA: Callà, Bufona...! I tu, tens raó...: No hi tinc dret! Per això tinc el gust de fer-ho...! *(Riu i LA BUFÓ en fa una imitació.)* Té...!

Li llançarà el sac però es quedarà les cartes. LA BUFÓ iniciarà un joc imitant la fatuïtat de la REINA. LA CAPTAIRE anirà a rescatar precipitadament els seus bens i s'hi arraulirà amb ells al damunt.

REINA: I tant que ens ho havia dit ella! Aquest és el gran problema...! I de la mateixa manera que el fum el va detectar la nostra immediata generació precedent durant el dissonant darrer segle, ja aleshores, en temps de la Mª Aurèlia algunes dones valentes van esbombar als quatre vents la seva situació per parlar-ne. I moltes ho van fer per carta...

LA BUFÓ: A veure, a veure, a veure...!!!

LA REINA se la traurà del damunt i la Bufó cabriolarà cap a una banda de l'escena.

LA REINA: Espera...! Oh, oh, oh...! Ves per on...! No calia anar gaire lluny, a buscar entre savis de l'estranger, ni sàvies detonades de societats eternament més avançades..., no. Aquí mateix, a casa nostra, molt a prop, i no fa tan...! La mateixa Mª Aurèlia, que del seu pou de reflexió en sobreixia una gran dosi d'enginy, es va divertir fent que compilava cartes de dones. Aquestes, totes, van ser dones que ja presentaren la gran qüestió entre mig d'altres interrogants... I no per a res, no...!: Per obtenir

una resposta o altra! Escrivien. I d'aquest recull en va dir que eren «impertinents» perquè aquestes cartes, no són d'amor, aquest cop...!!!

LA BUFÓ: Eh! Doctor, què li sembla això...?

DOCTOR: D'això... A propòsit de la rivalitat que també presenten les femelles humanes vers l'alliçonament maternal: a mi ja m'ho va semblar una vegada, que anava complicada la cosa... Aquell dia que amb la meva dona, vam anar a una botiga a emprovar-nos roba, i va passar que jo era enmig d'una muda de pantalons dins el provador, quan el nostre primer fill, que aleshores era un nadó, va esclatar a plorar. La meva dona va demanar a les dependentes, si fossin tan amables, de treure-li una cadira, que es disposaria a donar-li el pit a la criatura, mentre jo acabava amb les meves proves. La dependenta ho va anar a consultar amb l'encarregada i aquesta encara ho va anar a demanar a la cap de secció que va sentir-se amb prou autoritat com per venir a dir-nos que la botiga no era un menjador per a criatures i que allò no podia ser permès de cap manera... A més a més, va tenir l'amabilitat de donar-nos instruccions precises de puericultura i ens va fer saber que ella, també havia tingut un fill i que mai de la vida no havia sortit de casa seva, sense abans haver-li donat de menjar al nen o de portar-lo ben canviat d'excrements. Vam haver de sortir de la botiga amb els mateixos pantalons amb els que havia entrat...! I això que aquells que m'emprovava m'esqueien d'allò més bé... I és que jo sempre he tingut la voluntat d'ajudar les dones a redreçar aquest entorn injust i desequilibrat en què ens han ensinistrat a coexistir, però, ¿com voleu mutar la vostra situació, si entre vosaltres mateixes us tireu contínuament la cavalleria per sobre, no sembla pas que us agradi fer-vos costat i, no coincideix mai, en quant a la prioritat de les vostres necessitats...?

LA BUFÓ: (*Esclatant de riure.*) Em fa l'efecte haver llegit en alguna banda, que va ser així com els Rojos van perdre la guerra civil... (*Esputarà.*)

REINA: Txxxxsssst! Llegim:

«Carta d'una menopàusica a una noia que tot just ha començat a menstruar.

Estimada noia:

M'allibero tot just ara d'una servitud a la vida, quan tu hi acabes d'entrar, i malgrat que no hi ha experiència que valgui, tinc ganes d'avisar-te: els bruixots de la tribu procuraran enredar-te. Pots ser ho aconseguiran.

T'explicaran que per a tothom, plantes, animals i la meitat de l'espècie humana, acceptar la naturalesa és entrar en el plaer; però per a tu no, estranya criatura ni animal ni esperit, acceptar la naturalesa és recargolar-se en el dolor. Et serà negada la sana innocència de les bèsties del camp, però també la raó tranquil·litzadora dels homes.

T'ensenyaran a considerar el teu cos, no com un tot que ets tu mateixa, sinó com si el veiessis des de fora; la visió de tu mateixa et vindrà des dels ulls de mascle que t'observa de fa segles.

- LA BUFÓ: *(Interrompent.)* I quan ha de durar, això...?
- REINA: *(Trencant l'abstracció que tenia posada en la lectura de la carta.)* Com dius...?
- LA BUFÓ: Que quan s'acabarà això que diu aquesta dona... *(Impacientant-se.)* Quan s'acabarà això de la visió de mi mateixa des de fora...? M'interessaria que tornessis a llegir-me el trosset aquest, de considerar el meu cos com un tot.
- REINA: Escolta, això ja ens queda prou clar avui, no et sembla?
- LA BUFÓ: Doncs, mira, a mi no m'ho sembla, perquè jo encara em trobo demanant disculpes pel dia que m'ha vingut la regla, si bé aquell dia, no estic a l'alçada de competir com un altre, per exemple, un home, que no te mai la regla o una altra dona que no es trobi en un dels seus rars dies d'ascensor hormonal...
- REINA: Escolta...
- LA BUFÓ: Perquè, jo vull saber com fer-m'ho, per arribar al punt d'entendre i considerar-me com un tot, tota jo, sap, vostè? Cos i ment... I si el cos aquell dia va xip xap, el cap, per força, també hi anirà... I acceptar-m'ho, i permetre-m'ho, perquè si jo ho faig, els altres no hi tindran altre remei, i que no passi res...! Entens què vull dir...? Si aquell dia se'm desbarata la feina, doncs què hi farem, jo no tinc la culpa d'haver nascut dona...
- REINA: Mira... Deixa'm avançar, que la carta continua... *(Es disposarà a seguir llegint.):*
- LA BUFÓ: Esperis. Sap què, vaig a seure que l'aniré escoltant mentre jo avanço amb aquest punt de brodat, que m'és molt terapèutic. *(LA BUFÓ s'asseurà i traurà un tambor de brodar que anirà puntejant mentre la lectura avança.)*
- Ara, noieta, tot just t'inicies en el cicle vital. Durant més o menys trenta anys, els teus òvuls produiran milers i milers de cèl·lules germinals i d'aquests, uns quants òvuls, molt pocs, seran fecundats. Imagina't, doncs la quantitat de cèl·lules germinals que el teu cos produeix, que mai no serviran per a res. La naturalesa, com pots veure, és mà foradada. Per garantir el difícil encontre entre l'espermatozoide i l'òvul, en fa una producció orgiàstica. Llença la casa per la finestra, com si diguéssim.
- Si mires endavant, ara que ets tan jove, et semblarà que la naturalesa és ben beneïta; però si mires enrera, vull dir, si penses en la lluita que l'espècie humana ha dut a terme per tal de subsistir, descobriràs que no és que malversi, és que desconfia. L'abundor d'òvuls que el flux de sang foragita del teu cos per inútils, és tot un propòsit de subsistència de la vida mateixa, una disponibilitat permanent perquè no es perdi la més lleugera intenció de perpetuar l'espècie humana.
- Tot això és ben senzill, tanmateix; es reduiria a dir, en poques paraules, que ets un exemple de femella adulta de l'espècie humana, i, com una gata, com una vaca, com una lleona, la teva missió específica és produir una quantitat ingent de cèl·lules genètiques per tal que...
- LA BUFÓ: *(Interrompent.)* Sí senyora, aquest és el gran problema de les dones de l'espècie humana! Si tan sofisticat és l'engranatge del nostre cos humà que té com a única missió servir de mitgeres reproductores, igual que les vaques, les lleones i totes

aquestes altres, ¿per què estem dotades també de cervell, d'intel·ligència, d'habilitats, d'enginy, d'emocions i sobretot, d'inquietuds que ens fan moure desesperades cap a l'encontre de nous reptes....? ¿Per què si tan important ha de ser la missió de reproduir-nos, no hem estat dotades de les exclusives facultats de les lleones i vaques i altres, i deixar-nos de tantes històries...? M'ho vol dir vostè? Miri, no cal; ja li ho diré jo: la gran diferència entre nosaltres i elles és que nosaltres tenim doble feina, sí; no perquè siguem més intel·ligents, sinó perquè hem de confrontar aquestes dues facultats constantment, o el que és pitjor, hem d'escollir i renunciar a una d'elles.

REINA: Senyora, d'això és tracta precisament, de no haver d'escollir; per aquí ja hem passat abans, dona, aquest és el gran pas que ja hem superat...!

LA BUFÓ: *(Rient.)* És clar, com que nosaltres podem amb tot, oi? Segueixi, segueixi llegint, que m'interessa molt....

Acció: Ara la bufó haurà tret un coixí per a representar un embaràs postis i se'l col·locarà. Tot seguit continuarà amb la seva labor.

REINA: A veure, no sé pas per on anava... Bé, aquí mateix: *(Segueix llegint.)*
Vist des d'aquest prisma és difícil d'entendre perquè de la sensata previsió de la naturalesa n'has de treure tant de dolor, tanta angúnia, tanta vergonya.
T'has d'acostumar a la idea, ara que tot just comences a fer el teu paper de dona, que et parlaran ben sovint amb to científic i et recordaran que som al segle de la tècnica, de la revolució industrial, de la societat de consum, etc. etc., però que totes aquestes veritats hauran arribat tard per alliçonar-te, i, de molt abans, portaràs el llast d'una màgia antiga, feta de terrors i d'admiració. Si mires enrera, t'adonaràs que fa molt pocs anys que la humanitat tracta d'alliberar-se de la màgia, i descobriràs que malgrat tanta lluminària elèctrica, brilla un malèvol foc sagrat ben dispost per al teu sacrifici.
El cos humà té una colla de servituds fisiològiques, molt més constants i molestes, però que no formen part d'un cicle de poders secrets. En canvi, aquesta petita servitud mensual porta la marca d'un doble llast: en primer lloc ser privatiu de les dones, en segon lloc ser l'expressió d'un poder.
I tu em preguntaràs, si encara ets prou lliure de la vergonya per fer-me aquesta pregunta: ¿Per què, d'aquestes dues condicions que anuncies, en fas derivar la por i el fàstic i el dolor?

Un dia, potser llunyà encara, les dones aprendran a contemplar el món amb ulls propis...

LA BUFÓ: Això mateix...! AMB ULLS PROPIS. Acceptar de conviure amb el dolor i les molèsties del fet de ser dona, i les seves limitacions...

REINA: Quines limitacions...?! Escolti que aquí...

LA BUFÓ: Les seves il·limitacions, vull dir... ¿Que no és prou il·limitat el fet de portar en gestació una vida dins el nostre propi cos, com per haver de demanar perdó perquè ja no aguanto més hores dreta a la parada del mercat o perquè em fan mal el còccix i les hemorroides d'estar tantes hores asseguda a la cadira del meu lloc de treball...?

REINA: Tu ets d'aquelles que s'agafaria la baixa cada cop que té la regla...

LA BUFÓ: Sap que li dic? Jo també escriuré una carta en la que parlaré d'acceptar la feminitat, la maternitat i la intel·lectualitat com un tot, perquè aprenguem a fer-ne un trencaclosques que encaixi d'una vegada per totes i no aquesta disgregació en la que separem feina de criatures i de dolors... Doncs si de tot hem de ser portadores nosaltres, que no ens obliguin a separar-ho...! ¿Que potser a l'escombriaire, li separen el cap dels seus braços perquè no el necessita per fer anar l'escombra en aquell moment? O potser, ¿a l'advocat del bufet, li separen les seves cames i peus, perquè just l'estona que està estudiant un gran cas no necessita els seus elements motrius per a prendre les seves notes..?

REINA: Vostè delira, senyora meva... (LA REINA *es disposa a continuar llegint la carta.*) On érem...? Ah, sí...

... les dones aprendran a contemplar el món amb ulls propis; mentrestant, admeten les visions angoixades dels homes. I perquè entenguis ben bé què et dic, t'explicaré una història...

LA BUFÓ: (*Que segueix puntejant al tambor de brodar.*) Això, això, expliqui'm històries, que m'agradien molt...!

REINA: Si continua interrompent-me, no acabarem mai, senyora meva...

LA BUFÓ: Jo no tinc cap pressa! (*Rient-se'n, fa referència a la seva panxa postissa.*) No sé que m'espera mentre estic esperant...!

REINA: (*Continua llegint, sense fer-li més cas.*)

L'anècdota es troba en un dels passatges més bells de la Bíblia. Quan Jacob fuig de la casa de Laban, el seu sogre, per viure amb autonomia, ell, els seus fills, les seves dones, els seus ramats. Laban n'hi ha fet de totes, al pobre Jacob. És cert que li ha donat dues filles en legítim matrimoni: Lia i Raquel; però a canvi l'ha fet treballar com un negre durant una bona tongada d'anys. Un bon dia, quan pensa que el sogre ja ha tret tot el profit que era de justícia, i més encara, arreplega tot el seu patrimoni i emprèn la marxa. Les dues dones fidels i enamorades, el segueixen. Fan també, a la seva manera, una bona razzia als tresors paternals, i Raquel, exemple perfecta de dona inseqüent, se'n duu ben amagats els ídols de la casa del seu pare. No ho ha dit a ningú, i menys que a ningú a Jacob, car sap que la religió del seu marit no admet el culte a les imatges múltiples. I Laban els persegueix i els atrapa, i, en el seu desesper, acusa Jacob d'haver-li robat tot, tot! Fins els ídols, les estatuetes de miracle que ningú no té dret a tocar.

En arribar a aquest instant del discurs del seu sogre, Jacob es tranquil·litza. Els ídols de Laban no li mereixen cap respecte, i, amb expressió desafiadora, li diu que pot registrar el campament i que, si troba els ídols, Laban pot dictar el càstig que vulgui, que ell no es rebel·larà.

Quan Raquel sent tot això s'esvera com podem imaginar. Si la descobreixen, mereixerà la fúria i el càstig tant del pare com del marit. I llavors se li acut una idea meravellosa. Se'n va a la seva tenda, recull els ídols, en fa un paquet i s'hi asseu damunt. Quan Laban alça la cortina de la tenda per anar a fer el registre, Raquel se'l mira i li diu suaument que no s'aixeca a saludar-lo perquè està afectada del flux propi de les dones. Laban recula esverat. Ni tant sols no entra a la tenda de Raquel. El terror que li causa l'estat de la seva filla és més important que esbrinar si Jacob s'ha burlat d'ell i l'ha desposseït del seu tresor.

Laban recula com si hagués vist una cobra, o un esperit maligne. Una dona que té la menstruació és això o molt més. Ni tant sols no es pot tocar, perquè infecta, com les aigües enllotades. L'home que li posi les mans al damunt està perdut.

Raquel ho sap. Raquel sap que aquesta taca és vergonyosa. Si toca una planta, la planta es mustia; si agafa el ferro, el rovella; si un home s'atreveix a jeure amb ella, la pell d'aquest home salta a trossos. És un càstig, és l'expressió d'un poder i és també una prova d'humiliació.

¿No et sembla que és simptomàtic que Raquel utilitzés aquest sistema per espartar el seu pare? Devia ser un moment divertit per a Raquel. La història no ens diu si tenia el període o no. Tant se val, per altra banda. Ben asseguda al mig de la tenda, sobre els ídols que havia robat, es mirava el seu pare amb tot el poder que ell mateix li havia conferit. Perquè és clar, tot aquest poder se l'havien inventat els homes de la tribu per a expressar la seva prioritat, així com tota la responsabilitat del robatori recau sobre Raquel, que no s'immuta. Podem suposar que, en aquell moment, Raquel es devia divertir molt, perquè fa riure molt veure un home valent i decidit, mort de por per tant poca cosa. Però això vol dir també que la diversió de Raquel es paga molt cara; vol dir que Raquel s'havia passat i es passaria molts dies de la seva vida, exactament cinc o sis dies cada tombant de lluna, fent por als homes de la tribu. L'expressió de fàstic i d'horror, en les cares que et miren, per força ha de produir angúnia i terror.

Aquest horror ha produït en les dones, un desig de fugir d'aquesta tara, d'aquesta naturalesa verinosa, mentre plora i es recargola de dolor. A canvi d'aquest dolor, pot declarar-se irresponsable d'aquesta tara que suporta, pot declarar-se solidària del fàstic que sent l'home, s'identifica amb l'home que fuig, que no s'atreveix a jeure al seu costat, i es contrau dolorosament per defugir de si mateixa.

LA REINA s'interromp per mirar-se a La Bufó com si hi esperés alguna rèplica obvia. Però La Bufó fa estona que ha deixat de brodar i s'ha quedat amb la mirada fixada cap en

davant. Romandrà en silenci i LA REINA, després d'esperar-se uns moments, acabarà la lectura de la carta.

Tot això que et conto són mentides, és clar. Els homes d'avui saben que la menstruació és un mal que no s'encomana. La raó dicta sentència de mort per a aquest mite inútil; però no et facis il·lusions, el mite persisteix. Al teu voltant la gent parlarà de la menstruació en veu baixa, i et diran que el dolor menstrual és una conseqüència lògica d'aquesta ferida, i si bé ningú no expressarà terror, perquè resultaria massa arcaic, el substituiran per rialletes vergonyants i acudits obscens. No et facis massa il·lusions, noieta. Encara avui t'observaràs a tu mateixa amb ulls masculins. Continuaràs pensant que la teva condició de dona és una rara excepció que fa la naturalesa. Gràcies a aquesta excepció t'han col·locat entre la vergonya i l'horror, i sobretot en el dolor.

Tota aquesta mitologia són històries de la vora del foc, d'aquells temps encara, del temps en què l'home, el mascle, no veia prou clar quin repartiment de papers calia fer en el món.

Ara per ara, no et tocarà altre remei que suportar les restes de la màgia. Què dic, suportar!; potser t'hi deixaràs portar i tot, i ni tant sols hauràs arribat al final d'aquesta carta, perquè dir el nom de les coses prohibides atreu la fúria venjativa dels déus.

LA REINA plegarà la carta donant la seva lectura per acabada. Després es mirarà a LA BUFÓ que s'ha quedat immòbil i amb la mirada fixe.

REINA: Què...? No em vol dir res...? Tanta xerrera que teníem i ara se m'ha quedat muda... *(Se la mirarà més de prop i li passarà la mà per davant el seu esguard per comprovar si reacciona.)* Que no es troba bé...? Va, dona, no se m'ho prengui així, que les coses ja no son com abans... Avui, el feminisme ja és a punt d'assolir el seu intrínsec significat d'igualtat...

LA BUFÓ: *(Reaccionant de cop i molt decidida, talment com si estigués adduïda.)* D'igualtat, diu...? El que seria igualtat, fóra que homes i dones parlessin de la tolerància dels organicismes de cada un. I d'assumir-nos com som i del què ens passa i d'aprendre a viure amb tot això plegat i fer voltar el món i les altres coses de la vida a la nostra gènesi primera: en un món ideal, el que caldria és venerar les dones per la seva missió reproductora ja que som nosaltres les que ens emportem la part més grossa d'aquest procés. Si tan transcendent és que es perpetui l'espècie... ens haurien d'envoltar de coixins tous per estar còmodes mentre estem en gestació i cria...

REINA: Vostè no vol igualtat, vostè demana un matriarcat...

LA BUFÓ: Miri, ara que ho diu i tot parlant de màgia i bruixeria, una mica més de societat primitiva, d'aquelles més antigues encara, en les que la deessa màxima era la deessa de la fecundació... Una mica més de «Venus de l'asfalt» no ens aniria gens

malament... Hauríem de poder passar l'ovulació i el període, la gestació i la criança i després la reverència de la menopausa en pau, poder reposar quan ho necessitem i poder moure'ns quan ens ve de gust, amb tota la resta al nostre abast, per seguir satisfent també les nostres altres facultats, sense haver-nos d'ocupar de vint-i-cinc coses més a la vegada. Perquè lluny de veure'ns amb ulls propis, ans el contrari, la majoria de nosaltres, au, vinga, tirem del carro amb o sense destorbs i dolors! No ens queixem, ens aguantem, ho dissimulem i ho apaivaguem perquè encara fa lleig això de mostrar-se afeblida... Per sobre de tot, que ningú es pensi que no estem a l'alçada del lloc que ocupem; per sobre de tot, que tothom vegi que som valentes, que no perdem el control, que no cal que ningú ens ajudi, que som capaces de carregar amb tot nosaltres soles.....! Ens fustiguem, esverades, per temor que no se'ns sàpiga prou fortes, quan en essència, mira bé si no ho som, que tot i aquests daltabaixos biorítmics, continuem, i sense aturar-nos...! Si la cosmovisió de les dones tingués un altre barem pel llistó, podríem equilibrar tots els graus de necessitats, el físic, el mental, l'emocional... I així foragitar tots aquests sentiments negatius de frustració que se'ns generen, per no arribar a tot el que el pas d'avui ens te marcat, totes aquestes depressions, tota aquesta dependència als fàrmacs per conquerir més i més aguant i resistència i poder i...

Acció: De cop interromprà el seu parlament per emetre un so vocal amb reminiscències de cultura primitiva, cabriolarà i escenificarà una petita paròdia amb contingut de deisme femení. Finalment es retirarà al seu racó de canvi.

- DOCTOR: *(Sortint prudentment de darrera del seu faristol.)* Amb ulls propis, eh...? Sí senyores, sí senyores...
- REINA: No se'm posi a plorar, Doctor... més aviat ho hauríem de celebrar! *(Li allargarà un mocador.)* Prengui'l i assereni's, home, que per un que en trobem com vostè, encara n'hi ha un bell munt arreu del món que als nostres dies tirantzen les dones a casa, amb maltractaments, sense deixar-les sortir al carrer i les subjuguem a criar marrecs anul·lant-los qualsevol facultat d'autodeterminació...
- DOCTOR: *(Plorant.)* Marrecs i autodeterminació... Dues coses que jo, ja em vaig adonar que havia d'anar perdent des de ben jove... Jo..., —amb ulls propis, eh?— jo vaig tenir una promesa abans de conèixer a la que fins ara ha esta la meva esposa, saben vostès...? N'estava bojament enamorat, era emprenedora, agosarada, brillant... Cada tarda, abans de les pràctiques, fes fred o calor, ens trobàvem en la terrasseta del cafè que hi ha al tombant de la Plaça Catalunya. Aquella tarda, pels voltants de Nadal, ella va arribar una mica més tard de l'hora que ens havíem citat i em va dir, que havia comptat dues faltes, que s'havia quedat embarassada, que era meu, segur, però que no el volia tenir, que era massa jove i que encara havia de fer un munt de coses abans d'establir cap maternitat. Així que venia de fer-se avortar aquell fetus i per això havia arribat tard a l'hora del nostre cafè. A mi sí que se'm

va quedar gelat el cafè! Ni tant sols em va plantejar la situació; ella sola va prendre la decisió que més li convenia i adéu-siau que no cal parlar-ne més... No hi haguera estat en contra, cregui'm bé, sóc científic, jo! Però, bé que hi vaig tenir servei en aquell set, també, no? (*Tornarà a sanglotar.*) Que no hauria estat també meva aquella criatura...?

LA BUFÓ/HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (*Retornant amb part dels atributs de la HEROÏNA ESCOMBRIAIRE i amb part dels de LA DONA BUFÓ.*) Pobre home, pobre home...!

REINA: No, això, sí que no! No vulgui fer-me sentir llàstima, que la llei de l'avortament ja ens va costar sang i llàgrimes de normalitzar per a què estigues al servei de la dona, home!

El DOCTOR traurà una petaca d'una de les seves butxaques i en farà un tragueta.

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: I tu, Reina, que tens fills, tu?

REINA: No.

LA CAPTAIRE: (*Esclatant a riure.*) Ah! Aquesta sí que és bona...!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: I, en penses tenir?

REINA: No.

LA CAPTAIRE: Què bona, què bona, què bona...!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Doncs que hi tens a dir, tu, aquí?

LA CAPTAIRE: Que digui, que digui, que digui...!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Calla, tu! I tu, Reina, contesta'm, quina implicació hi tens?

REINA: Jo defenso el nostre llegat humanista...! Si ens extingim com a espècie, què passarà amb tot el nostre coneixement quedant tot llençat en orris, així com així...?

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: No en sé res, jo...! Se me'n fum, a mi, de l'humanisme... Això, fins fa poc, era cosa dels homes...

DOCTOR: (*Ennuegant-se amb un tragueta.*) Perdoni... p...

LA CAPTAIRE: Tu, calla! Que tu en tens la culpa, de tot, de tot, de tot, de tot, de tot, de tot, de...

REINA: Això mateix, però ara també és tasca de les dones i ja n'anava sent hora...! També és el meu llegat i també és la meva «descendència». (*Confidencial.*) Va bé, ho confessaré: M'ha vingut aquesta imatge de malson, horrorosa, d'un ésser deforme ultravialàctic governant la nostra vella Terra i excavant a l'interior d'un volcà, cercant cucs per menjar i trobar-se, sota un pedrot fossilitzat, un trosset de cervell humà del que hauran de desxifrar tota la informació que hem emmagatzemat durant la nostra història; i com que ho hauran d'entendre tot parcialment, ja em veig feta una reproducció híbrida, mig humana, mig alienígena -a sobre d'asexuada i de mesura reduïda-, amb una borla de llicenciada al cap i ser comercialitzada pels nous llogaters del nostre planeta perquè els seus descendents hi juguin a l'Humanassic Parc!!! És això el que volem? Eh? És això el que vols, tu...?

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Jo? Jo el que vull es tornar-me'n amb els meus petits que els he d'anar a péixer...

LA CAPTAIRE: (*A la HEROÏNA ESCOMBRIAIRE.*) Peixa, dona, peixa...!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Consciència...: Maleïda...!

LA CAPTAIRE: (*Amenaçadora.*) Sí, i no us en podeu desfer, de mi...!

REINA: Ha, ha, haaaa!!!

DOCTOR: (*Fent un altre tragueta a la Petaca.*) ... I pensar que l'instint de reproducció és tan fort en algunes dones que jo he sigut testimoni de situacions extremes... Sense recursos o fins hi tot sense un aixopluc estable, remenant cel i terra per aconseguir quedar-se embarassades... (*Beurà un altre tragueta i es dirigirà a LA REINA.*) Escolti, Reina..., si és una qüestió de no trobar la parella... Podria fer com la meva cunyada... Veurà, ella, no s'ha volgut comprometre amb ningú... Ha estat viatjant amunt i avall; ella sí que es una dona moderna... Ha anat tenint «romanços» d'aquí i d'allà... Amistats, moltes amistats... Amigues... Li diré que, durant un temps, vaig arribar a pensar que era... Ja sap vostè què vull dir, de l'altra cera... però de les dones...

HEROÏNA: Una dona lesbiana...?

DOCTOR: Mutis...!

LA REINA: I què si ho fos...?

DOCTOR: No, res... Només faltaria... Però no. Vull dir, que no ho sé, si ho es. El cas es que ara que ja té trenta-vuit anys, no ha trobat home —o no l'ha volgut trobar— i vol tenir un fill. «Se'm quedarà per a vestir sants, aquesta...» sentia dir-li jo a la meva sogre, i és clar, això és el que hauria pensat la meva àvia i fins i tot la meva mare, si ens hagués succeït entre la meva genealogia. I ves per on, coses de l'avenc, ha dit que se n'anirà a una clínica a fer-se una reproducció assistida... I es farà fer la criatura d'un banc de semen de tot de desconeguts i, apa, la hi insuflaran amb una xeringa i llestos...! Es quedarà prenyada ella tota soleta...!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Dona, això t'estaria, bé a tu, Reina, els temps canvien! I així no ens faries patir amb la teva falta de contribució...

REINA: Això és, evidentment, un gran avantatge per a les dones que volen tenir fills i no volen formar parella amb el mascle... Però no és exactament el meu cas...

DOCTOR: La meva sogra no se'n fa a la idea... la tinc tot el dia al meu darrera rondinant... D'ençà que va marxar la meva dona s'han vingut les dues a viure a casa meva... sogre i cunyada amb els meus fills...! (*Beu.*) I només fa que dir, però vosaltres creieu que aquestes son maneres...?, l'altre dia, el meu altre cunyat, allà mateix, durant les postres del dinar de diumenge, va dir, encenent-se el cigar de Cuba, que quina bestiesa, que quina manera de perdre's un bon moment...! (*Riu.*) I és va quedar tan ample...! (*Beu*) I, ara, a esperar-nos, el fill de l'anonimat que ha d'arribar... Potser sí, que jo acabi fument el camp de casa, també..., Miri'm vostès: només fa una dècada, cap home s'hi hagués quedat a una llar de les meves circumstàncies... (*Beurà un altre tragueta.*) Jo, francament, com a home, m'agradaria dir-li a la meva

cunyada, si realment li val la pena, anar a fer un clau amb una màquina... Quina gràcia, oi?... Però, és clar, no li ho aniré a dir...

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (*Provocadora.*) I aquest consell, Doctor, també el dóna com a home...???

DOCTOR: No, no, no... com a home, no... Com a científic, és clar...! (*Farà un altre tragueta llarg.*)

LA CAPTAIRE: Ha, ha ha ha ha ha!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Què n'has de dir tu! Que t'has deixat els fills abandonats...!

LA CAPTAIRE: Ells podran estar-se sense mi...

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Mare desnaturalitzada!

LA CAPTAIRE: Amb quins ulls propis, si es pot saber? Si ja no en tenim d'ulls propis, ens els han punxat tots dos...! I encara que, amb algun unguent de bruixeria recuperéssim la visió, ja és massa tard, no sabrem mai més mirar-nos des de nosaltres mateixes...

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Medea, més que Medea: abandonar és tanmateix matar...

LA CAPTAIRE: Medea, no! Inversió del mite de Medea: Argollada a la meua pròpia teranyina. I aleshores venien, petites cries de la mare aranya, i avançaven cap a mi, cada una des del seu radi de filaments on s'esperaven, i veig com se m'acosten i se m'acosten i jo no puc moure'm d'allà on soc, jo no sé alliberar-me dels meus nusos, no sé desentendre'm... I sense saber-ho, sense adonar-me'n, en un escorpí, en això em vaig estar a punt de convertir, a punt de clavar-me el meu propi agullot...

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (*A LA CAPTAIRE.*) I, vas fugir, és clar!

REINA: (*A LA BUFÓ-HEROÏNA.*) Deixa-la estar en pau d'una vegada...!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: (*Assejant a LA CAPTAIRE.*) Una volta vas haver satisfet la teua necessitat biològica de pondre, el teu individualisme va triomfar!!!

LA CAPTAIRE se li tirarà al damunt i aquesta vegada la reduirà immobilitzant-la; enroscarà el seu grilló al voltant del coll de la seva víctima i li parlarà per sobre del seu cos.

LA CAPTAIRE: (*Violenta.*) Empresonada, vaig començar a fer estrebades a la cadena amb la que estava sotmesa i vaig arribar al marge del pam quadrat de la meua vida domèstica. Al cap del dia, en anar a lltar-me, em veia, per primera vegada al llarg de la jornada, al mirall; i a l'altra banda em miraven uns ulls descivilitzats. Unes faccions embrutides. El cap cot primitivitzat... La pell de les mans, sòrdida, de tant de fregar, de netejar, de rascar cassoles i fogons i recollir vòmits pel terra i desinfectar pipis... Desprovista de tot el meu refinament social, m'havia vulgaritzat... Les meues funcions s'havien reduït a un estadi tan primari envoltada de crits, de puntades, de rebequeries, de baralles, d'estirades de cabell d'entre els marrecs... L'estadi primari de les criatures... L'estadi primari del qual els hem de fer evolucionar, un estadi primari que m'engolia... Vaig quedar xuclada pel seu mateix nivell de relació...

Un dia, vaig començar a mirar enrere, i vaig veure que el que havia començat com una gran il·lusió, un desig irrefrenable, una necessitat, tan gran com la de respirar, se m'havia revolt en contra, se m'havia convertit en una penitència, en un càstig...

Les càrregues, la vida laboral, arribant sempre a tot sigui com sigui, i a tothom: fills-marit-mare-sogra-parents-amics-laborals-compromisos...

Algú em pot explicar per què?

I la Càrrega se'm va començar a fer grossa, massa grossa, la càrrega...

La presó social, empresona; i dins, hi ha els vampirs...! M'heu xuclat l'energia...! I no en podia eixir, perquè la carcellera n'era jo mateixa! Per què...?

Un dia, vaig començar a mirar més enrere, encara, i vaig adonar-me que la intenció havia estat bona: vaig veure que havia postergat la maternitat fins haver-me llegit tots els llibres possibles per a ser la mare perfecte; per tant, els meus fills havien de ser perfectes. Com se'ls podia, doncs, ocórrer plorar per les nits, no voler menjar, tenir còlics, infeccions d'oïda, amara-se en descomposats de virus intestinals, arrencar-se les joguines de les mans, maltractar-se per clara enveja, fer-se la guitza per pur entreteniment de relació...? I dins aquest minúscul món vaig deixar de veure'm, em vaig dissoldre...

L'exigència de perfecció en la que m'havia doctorat m'havia donat una espècie de il·lusió d'omnipotència, massa abans de començar... Però només era això: un globus que em va esclatar a les mans. Estava fracassant. I era pitjor que sentir-me trista —perquè tot allò en el que jo havia cregut tenir-hi un control, tot previst, tot dominat...

REINA: És clar: el Príncep Blau, el Treball Blau, les Vacances Blaves, els Fills Blaus... i que al final no van ser tant blaus...

LA CAPTAIRE: ... M'he sentit idiota. La tristor m'amarava, però després, encara més, beneita, més que enze, i babaua... (*S'auto agredeix físicament.*)

REINA: A mercè d'una violència no manifestada amb fuetades, però no per això, ha deixat menys senyals...

LA CAPTAIRE: ... Ni ha estat menys humiliant...!

REINA: (*A LA CAPTAIRE que encara mantenia reduïda a LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE*) Ja pots afliixar...: Que cadascú es reculli els seus trocets!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Aixxxx...! (*Alliberada però ressentida encara, parlarà a LA CAPTAIRE.*) Però mira't ara, desgraciada, quin és el teu triomf? Et queda la consciència: la MALA consciència...!!!

LA CAPTAIRE: T'equivoques. (*Pausa.*) Res. (*Pausa.*) Això és el que em queda: res.

REINA: (*A LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE.*) Va, deixa-la tu també i anem-nos-en, que tenim uns popets que cuinar mentre encara n'hi hagin.

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: Un moment Reina! No t'ho repensaries, això de tenir fills...?

REINA: No pas! Crec que faré boicot a la història i a la tradició, i deixaré el meu tro sense descendència!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Bé hauràs de contribuir a la comunitat, al futur...!

REINA: Dona, el panorama no és gaire estimulant...

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Però que no ho veieu...? El sacrifici és vida!

REINA: Bé prou que ho veiem: La vida de l'altre! I jo, m'estimo més la meva.

LA CAPTAIRE: Què bona!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Egoista!

REINA: Sí, ja. Però, m'interesso més jo, avui, ara.

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Reina, egoista, més que egoista...!

REINA: Sí...! (*Pujant-se al damunt de la pila de llibres a mode de pedestal.*) El dret a ser independents, grans, a fer coses, a fer creacions, a fer grans obres... Quan els homes ho han pogut fer sempre, les dones, més enllà d'una minoria anecdòtica, només en prou feines fa mig segle que ho volem també. Volem donar altres significances a les nostres vides!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Què és això, una declaració de principis?

REINA: Sí. Sí que ho és. (*Riu.*) Què fàcil és dir-ho tot des d'aquí dalt! (*Riu més fort.*) I des d'aquí dalt, us puc dir, que vosaltres, tots, homes i dones, no sou més que peonets sotmesos a les influències dels corrents de moda responsables d'haver fet més ample la terra de ningú, l'espai no còmplice entre les parelles de diferent gènere...

DOCTOR: ... A la total incomunicació entre homes i dones, a les baralles domèstiques...

LA CAPTAIRE: Ni un mot, Doctor...

DOCTOR: Escac i mat... al Rei...! (*Anirà a fer un tragueta, però aquest cop, abans de donar-lo, es mirarà la petaca i la llençarà amb menyspreu.*)

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Què estàs dient, Reina...!?

REINA: Estic dient més encara: estic encarant una crisi de valors!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Estàs boja...!

REINA: (*Riu.*) Parlem d'això, aquí!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Estàs grillada...

REINA: Qüestionem, ens qüestionem, jo qüestiono tu qüestionones ell qüestionona i tornem a qüestionar-nos...!!!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: T'has begut l'enteniment...

REINA: Això és el que cal fer!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: Delires...!

REINA: Potser sí! Però m'ho passo molt bé!

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIARE: No et perdono que siguis tan egoista, Reina...

REINA: Que els que som a dalt, som els titellaires i amb les nostres tendències socials us manipulem: Dones: només un parell de dècades abans, érem serves de les pautes socials que ens havien dut a l'hàbit mamat de la complaença al mascle, a la total entrega a la prole... I avui, en rebuig, som el fruit d'una cultura que ens ha modulats per sobreviure: «Autosuficients»—»Multicapacidades».

LA CAPTAIRE: L'estafa de les icones femenines, tan falses com la teva barba!

REINA: És veritat! *(Se la traurà i la llençarà.)*

La REINA ara baixarà del seu pedestal s'adreçarà a LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE, i parlarà referint-se a LA CAPTAIRE.

REINA: Deixem-la que fugi! Deixem-la que se'n vagi, que nedi mar en fons i arribi tan lluny com pugui!

La REINA, en un gest ràpid, traurà de sota el seu atuell una destral i d'un sol cop sec tallarà l'encordillat a mode de grilló que LA CAPTAIRE ha arrossegat tota l'estona.

LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE: NO....!

REINA: *(A LA CAPTAIRE.)* QUEDES ABSOLTA.

LA CAPTAIRE d'un bot es desplaçarà a una altra banda de l'escena.

REINA: *(A LA CAPTAIRE.)* Ves i troba els teus propis ulls. Uns de nous. En un nou camí. En una via nova.

Després LA REINA riurà fortament i es dirigirà a LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE.

REINA: Au, va! Anem a menjar-nos aquests popets, la boca se'm fa aigua...! Doctor, ve amb nosaltres...?

El DOCTOR s'atansarà a LA CAPTAIRE i li parlarà.

DOCTOR: Tornaràs a casa, amb els nens i... amb... mi?

LA CAPTAIRE, es traurà la perruca esfilagarsada amb la que jugava el seu personatge i hem de veure el seu cabell recollit o repelat deixant clarament les faccions del seu rostre a la vista.

Es quedarà mirant al DOCTOR, sostenint-se ambdós la mirada durant una pausa, i finalment el respondrà.)

LA CAPTAIRE: No.

El DOCTOR dubtarà, però abans de marxar li posarà lleument una mà a l'espatlla; un gest breu i efímer.

El DOCTOR tot seguit s'adreçarà a on l'esperaven LA REINA i LA BUFÓ-HEROÏNA ESCOMBRIAIRE i tots tres sortiran de l'escena.

El fosc anirà reduint l'espai de visió escènica i el reducte de llum es concentrarà en el rostre de LA CAPTAIRE que l'haurà encarat frontalment a públic.

Després, fosc total.

TELÓ.

